

THƯƠNG ĐĂNG DƯỢC PHÒNG G. RENOUX

NHỨT HẠNG BÀO-TỄ-SU

Ở ngang nhà hát Tây. — Saigon
Tiệm cũ của ông HOLBÉ và RENOUX

- Y-khoa dược liệu đủ thứ
- Vật liệu để bào chế thuốc
- Vật liệu để dùng chụp hình
- Đồ ứng dụng cho người Langsa và người ngoại-quốc
- Đồ phụ tùng cho nhà bào chế thuốc
- Đồ phụ tùng về máy chụp hình
- Kiền và giấy để chụp hình
- Đồ để dùng bó rịt
- Dầu thơm thượng hạng đủ thứ
- Dầu mỡ (Bạc-hà) thượng hạng.

Thuốc nước hiệu R. để dùng mà bỏ nha-phiền của ông Holbé chế ra.
Như vị nào có mua thuốc của Thương-dăng Dược-phòng G. Renoux thì phải nài cho có cái nhãn hiệu Xích-long (con rồng đỏ).

P. S. — Nếu vị nào có gởi thư xin, thì nhà Thương-dăng Dược-phòng G. Renoux sẽ gởi cho không một cuốn *Diệp-đánh-lược-biên* có chỉ rõ cách dùng các thứ thuốc.

Saigon, Imp. Commerciale, C. ARDIN ET FILS.

Le Gérant: NGUYỄN-CHÁNH-SÁT.

Biên giá 1500 ex.

Nguyen. Sat

NÔNG-CÔ MIN-ĐÀM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

農 賈 茗 談

ĐỊNH GIÁ BÁN	
THƯƠNG CỎI ĐÔNG-DƯƠNG	
Một năm.....	5 00
Năm tháng.....	3 00
Mỗi số.....	0 15
ABONNEMENTS	
France et Colonies	
Cu an.....	200.00
Năm tháng.....	12 00
<i>Les abonnements sont payables d'avance</i>	

Mỗi tuần đăng báo ngày thứ năm

Năm thứ 16
26 Juillet 1917

Số 26

Ngày mồng 8 tháng sáu năm Đinh-Tỵ

Chủ nhiệm: NGUYỄN-CHÁNH-SÁT

Chủ bút: F. CANAVAGGIO

Chủ sự: THÁI-KY-SƠN

Direction, Rédaction et Administration:
48, rue Hamelin. — SAIGON.

PUBLICITÉ
ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES

La ligne de 0m05 de large... 1\$ 50
Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés.
Pour les annonces commerciales on traite à forfait.

RAO BAO
Nhờn tờ báo về việc thương mại, xin gửi thư, hoặc đến tại Đồn-quán má thươg nưj.

MỤC LỤC

1. Thiệp nghiệp yêu luận.
2. Nhứt-báo hội.
3. Đáp từ câu hỏi của ông Ng.-tử-Thức
4. Thế-giới tân văn.
5. Hội Tư-chợ phương Viễn-đông.
6. Giặc Âu-châu.
7. Đông-dương thời sự.
8. Anh-công báo-sắc.
9. Thời-khí. — Đại-pháp lá-nghi.
10. Luận về nghề buôn vàng.
11. Hí-tin. — Tội phạm Đức nhân tâm.
12. Lễ Khánh-điền cộng-hóa Long-truyền
13. Người làm năm một chỗ tình.
14. Tranh thán tiêu tụy.
15. Cãi lương tiêu quái.
16. Thi-phò. — Tô lòng cảm tạ.
17. Kiều giải. — Đỡ tọng nhĩ-thiền.
18. Thủ giang-hệ.
19. Các lời rao thươg-mại.

房藥大堂天二 NHỊ-THIÊN-ĐƯƠNG

TIỆM LỚN TẠI QUẬN ĐÔNG TỈNH THÀNH. — MỘT TIỆM TRONG NAM-KY
Ở tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn

PHỤ-KHOA KIM-CHUNG-HUON

Phẩm mà đôn-bà khác
hầu đôn-đông thì chỉ
có 2 đứa: 1) đường-
kinh, 2) rươi-dế mà
thật. Nếu kẻ muốn
sanh con thì trước hết
phải lo cho đường-
kinh đều đặn. Nếu
đường kinh chẳng đều
thì khó mà có thai cho
đặng, lý là phần nhiều,
góc bởi người-có,
lục-dâm, hoặc tại lo,
rối, hoặc bởi, sự-kiếm
trong lòng, tâm cho
khí huyết hao mòn, sinh nhiều chứng bệnh, đến
cũng do nơi đường-kinh không đều mà ra.

Tiếp tới đây, là ngày đặng phương thuốc mà
nhằm cứu ông Tô truyền lại đến nay, bằng gi-
lông cứu giúp cho đời, lựa chứng thuốc tốt, gi-
cũng chế ra mà làm thuốc để trị cho các chứng
bệnh đôn-bà đều đặn đặng hết.

Còn như bệnh thời mà thường uống thuốc này,
thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bệnh, mà
còn sinh con dễ chịu cũng nhiều, chỉ như đôn-bà
có thai mà uống thuốc này, thì lại đặng an thai
hầu sản, chứng sanh con ra đặng mạnh mẽ nữa,
lý là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng
bệnh đôn-bà khác nghiệm như thần dược.

- Chỉ trị các chứng kể ra sau này:
- 1) Đường-kinh hoặc trễ, hoặc sớm, hoặc ít, hoặc nhiều;
 - 2) Bạch-dãi, Hạch-dâm, ra huyết không dứt;
 - 3) Đường-kinh hoặc vàng đục, hoặc đen lấm;
 - 4) Khí huyết đều hư, đường-kinh không có;
 - 5) Hoặc đường-kinh ra nhiều quá, như muốn làm tăng;
 - 6) Đường-kinh đi nghịch, sanh ra thể huyết, trong bụng thì đau;
 - 7) Thân thể chẳng yên, suy-sầu mất ngủ, ăn uống không tiêu;
 - 8) Đau lưng, mỏi mắt, vàng mắt, đau gáy;
 - 9) Thái động chứng yếu, trong bụng đau buốt 10) Bề bề ở huyết mà đau, hoặc là chửa không ra.
- Quan trọng: mỗi ngày phải uống 1 hũn, uống

với nước trà. Cho đôn-bà để thì phải uống nước
đôi con nít mà uống với thuốc.

Có 1x: Những đó sông-át, lạnh lẽo, cũng là
đi rừng-nương, nóng nảy, độ-địa chẳng nên
đặng.

Mỗi hũn 2 hũn, giá là..... 1\$ 00

KIM-SẮC-BỘ-HUON

Phẩm con người ta sanh ra, mỗi người đều
hầu thể chẳng đồng, tư chất khác nhau, lý thì
cứu thiên-đông-đông, người lại hậu-thiên-âm-âm.
Về lại đôn-đông, đôn-bà cũng đều nhỏ có khí-
huyết mà đường-lý-ly-sống, còn khí-âm, khí-
đương cũng phải do sự điều hoà mà mạnh mẽ,
nếu bởi lẽ thất-điều,
thì tâm huyết đều
sanh. Bởi vậy cho nên
người xưa có lời khuyên
giữ mình lúc trước ra
bệnh, người sau-
lại phải bồi-phương-
học đường thân mình
Thuốc Kim-Sắc-Bộ-
Huon của tiệm này đây,
để sắp đặt các vị quốc-
thần là sự rất cần-
cần, chẳng nóng-
nóng, mà cũng không mạnh
quá, mà cũng là làm cho
khí huyết sung túc, tâm-
thần điều hoà mà thôi.

Nếu có bệnh mà uống nó, thì chứng chỉ cũng
phải hết, còn không bệnh mà uống nó thì lại
đặng sống lâu, sanh con nhiều, trong mình mạnh
mẽ sung túc, thật là thuốc hay bậc nhất, trong
toàn-cos thì chỉ có Kim-Sắc-Bộ-Huon này mà thôi.

- Chỉ trị các chứng bệnh kể ra sau này:
- Huyết kém khí hư, Thân thể yếu ớt,
 - Đau đầu không dứt, Chấn hao đi tinh,
 - Tay chân nhớt nhớt, Hơi thở khó thở,
 - Trong lòng bất an, Đêm ngủ chẳng yên,
 - Ăn uống không tiêu, Huyết kém đi đờm,
 - Đau lưng mỏi mắt, Bị đờm lên đầu,
 - Đau đầu lên đầu, Đau ra nước mắt,
- Như ai có bệnh ở kể trên đây, phải mau
uống thuốc hũn này thì trong 10 ngày sẽ thấy
sống khỏe, uống uống cho đặng năm ngày, các bệnh

đều hết, thân thể trắng kiện, mạnh mẽ như xưa.
Như vậy ông-già, bà-cà khí huyết đều suy, tinh
thần hao mòn, ăn uống không đặng, bệnh hoặc
lên niên, như uống thuốc hũn này cho thường,
thì ăn uống mau tiêu, da thịt mịn màng, sống
lâu, thêm tuổi, tinh thần cũng ngày càng sung
lại, phải là hũn đặng, tuy chẳng phải thuốc
tần, song thể gian-đông-đông.

Xin các vị có mua thì phải nhìn kỹ cái hũn
NHỊ-THIÊN-ĐƯƠNG có hình ÔNG-PHẬT, kẻo
lầm đó đi.

cách uống: Mỗi ngày phải uống 2 hũn, sau
ăn cơm rồi thì uống với nước trà, mỗi lần uống
10 hũn.

Mỗi va giá là..... 2\$ 00

THUỐC NÓNG LẠNH

Tri bệnh nóng lạnh, bệnh rét, ban bạch,
can điều, cảm mạo thương hàn, phát
nóng, phát lạnh, hoặc nóng mà mang,
nhật đầu, miệng khô, tứ chi mỗi mết, ăn
uống không tiêu.

CÁCH DÙNG:

Người lớn mỗi ngày uống 1 gói là 14
hũn, uống với nước trà.
Còn con nít một tuổi, uống một hũn,
2 tuổi uống 2 hũn, 3 tuổi uống 3 hũn.
Con nít mấy tuổi thì uống theo mấy
hũn, tới 14 tuổi uống theo như người
lớn đặng 14 hũn mà thôi.

Như bệnh rét thì phải uống trước hơn
2 giờ đồng hồ khi chưa có phát rét.

CỦ ẮN; rau sống, trái cây, đồ nguội
lạnh, thì mấy món đó chẳng nên dùng tới;
nếu làm theo như vậy đều bệnh nặng
thở như uống thuốc này vài ngày thì hết
bệnh.

Người thường mỗi bữa sớm mai có
uống 2 hũn để thân thể bình an vô sự.
Mấy nhà có nhân ÔNG-PHẬT, hiệu Nhị-
thiên-Đương mới phải là thuốc thật,
kẻo lầm thứ giả, giá mỗi gói 0 \$ 10,

STANDARD OIL COMPANY OF NEW YORK

DẦU LỬA « HUẾ-KY »

COMET. — RÊ QUẠT hay là SAO CHỚI.
Hiệu: COCK. — CON GÀ.
EAGLE. — CON Ó.

Trở tại Hàng « HUẾ-KY », Standard Oil Company of New York
Đường d'Adran số 3, Saigon, và các tiệm Đại-Lý của hàng ấy khắp các nơi trong Lục-châu.
Khi nào dùng thử nó rồi thì chắc muôn dùng nó luôn.

NỮ-CÔNG-THẠNH

Băng. — The.
Lược-lông.
Lương. — Sa. — LA.
Nu. — Lành. — Xuyên.
i. — Lang-tàu.
Nhựt-bôn.
Hàng-Tây.
Bán tại tiệm Nữ-công-Thạnh của
Mme Trần-quang-Nghiêm tại chợ
mới Saigon đường Espagne số 82.
Có thợ may khéo.
Tiệm đáng tin.
Hàng tốt.
Giá rẻ.

Đèn khí.
Từ năm đèn lập xếp lên,
Đèn khí ngọn lửa trắng.
Từ 50 đèn lập xếp lên.
Giấy và Đồ phụ tùng về việc đèn khí.
Màn song dầu lửa và dầu xăng.
Bán sỉ và bán lẻ
Tại tiệm Lục-linh Khách-lưu của
M. Trần-quang-Nghiêm.
Saigon, đường Espagne số 84.
Giá rẻ hơn các nơi.

Lời rao

GRANDE BIJOUTERIE CENTRALE
Tiệm Thợ bạc
Nguyễn-văn-Giáo
hiệu THI-THƠ

Tiệm tôi khi trước ở đường Lefebvre
Số 80, đã 20 năm nay dời về đường
Schroeder, số 74, tại chợ mới Saigon.
Có bán đồ nữ trang đủ kiểu theo thời
thời, dùng về đám cưới đám hỏi rất đẹp
Đồ làm đã khéo, mà giá lại rẻ.

SÁCH GIA PHỐ

(Livret de Famille)
Để biên chép tên ông bà cha mẹ, vợ,
con v. v. các đều quan hệ trong gia đạo
30 trường, giấy thượng-hạng, bìa dày,
có nhiều dấu rất hữu ích nên biết.
Giá bán lẻ..... 0 \$ 40
Ở xa mua gửi recommandé: 0 \$ 50
Mua bán lợi (đây là mua sỉ)... 0 \$ 32
Còn mua nhiều cho 50%.
Mỗi nhà nên mua 1 cuốn
bán tại tiệm QUANG-HUY,
54, rue Viénot-Saigon
đơn khất

NAM-ĐÔNG-LỢI

56, Rue Viénot, Saigon
Hiệu Nam-đông-Lợi, là của
hàng Annam của hội Nam-kỳ
Cơ-tư-phương-chức-công-ty, lập
ra mà bán đồ các thứ:
Hàng-Bác,
Hàng-Tàu,
Hàng-Tây,
Nón casques, valises,
Bồ máy mũng Annam
đệt rẻ và chắc.
Ông súc thau, xuy bạc, ó tron,
ó chạm vân vân.
Vòng gai, trà ướp sen, ướp
thủy-tiên.
May áo quần Annam.
May áo quần Tây; đồ trắng, đồ
Kaki, áo chemises, blouses.
Bán thiệt giá — may mau ăn công
rẻ — có muốn được thợ giỏi.
Xin mời quý khách đóng bang
tới xem chơi.
BƠI-QUANG-CHIÊU.

Khách trình công Quai-vị đồng ý: Tôi có lấy... TANG-VAN-PHA.

TIỆM MAY Nguyễn-hữu-Sanh Ở gần Gara xe lửa Cầu-Đông-Đĩnh... HẸM KHẮC CON DẤU BẢNG ĐỒNG

Nhà in và nhà bán Sách

MADAME Vve HUYNH-KIM-DANH 12 rue Gatinat - Saigon

Tại nhà in tôi có in đủ các thứ thơ... Tuân Kim-vân-Kiến in rồi hay làm trọn bộ.

Madame Vve HUYNH-KIM-DANH.

Cần khải

Bên-quan rất khen rất kính... Tuân Kim-vân-Kiến in rồi hay làm trọn bộ.

TRẦN-LONG 硤

TIỆM ĐÓNG GHÈ MÁY

ROTIÑIER Réparation de Raquettes Rue Turc, n° 14 SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 16 năm rồi... TRẦN-LONG Cần khải.

ĐỒ-TÀI-SANH ĐẠI-DƯỢC-PHÔNG

Cần-khải.

NÔNG-CÔ MÍN-ĐAM

THIỆT NGHIỆP YÊU LUÂN Về cách nuôi heo (Tiếp theo)

Và chằng heo thì tánh ưa âm... Heo cũng có tánh ưa sạch sẽ.

Heo cũng có tánh ưa sạch sẽ... Nhưng qua tiết nắng hạ, khí trời nóng.

Nhưng có một phương này là một phương dưỡng trư chi chí yêu.

Tôi xin chỉ rõ một điều này: Như thả heo một chỗ nào đó mà không được sạch sẽ.

Và lại tánh heo cũng chằng phải là ngu cho lắm, cũng biết thương

nhau, cũng biết ái chuộng ái quán... Duy có một điều là nó hay ùi lờ.

Duy có một điều là nó hay ùi lờ thêm nhà, phá phách vườn tược... Nuôi heo cũng phải phòng khi heo bệnh.

Nuôi heo cũng phải phòng khi heo bệnh. Tôi nghe có một bộ sách gọi là: Súc dịch trị phương chuyên thơ.

Nhưng có một phương này là một phương dưỡng trư chi chí yêu. Phạm muốn cho heo khỏi bệnh thì trong vài ngày phải tắm cho nó một lần.

CHUNG.

NGUYỄN-CUÂN-SIV.

Nhật-báo Hội

Bên-quan lấy làm bần hạnh mà cho... Hội Khuyến-học Nam-kỳ số 2 đường Poulou-Condore Saigon.

Rất may mắn cho chúng tôi, nên lúc... Ngày ấy những bạn trong các nhà báo-quán có mặt là:

- Ông Canavaggio, chủ-nhơn N.-C. M.-B.; Schneider, chủ-nhơn Lục-tỉnh tân văn; Ng.-vân-Cổu, chủ-nhơn N.-T. N.-B.; Nguyễn-tứ-Thức, chánh chủ-bút Nam-trung nhật-báo; Lê-Sum chủ-bút Công-luận-báo; Lê-hoàng-Mưu, chủ-bút Công-luận-báo; Lê-thạch-Lân, chủ-bút L.-T. tân văn; Trần-v.-Chim, chủ-bút L.-T. tân văn; Paulus Hòa, chủ-bút Lục-tỉnh tân văn; Lê-trung-Thu, chủ-bút An-hà nhật-báo; Nguyễn-ch.-Sát, chánh chủ-bút Nông-cô Mìn-đam, và còn nhiều vị phụ-bút cho các nhà nhật-báo Langsa và quốc-ngữ không kể tên cho xiết được.

Lúc ấy ông Nguyễn-vân-Cổu có xin chọn một ông Hội-trưởng tạm đặng chửng miêng trong buổi nhóm này.

Đầu đó yên rồi thì ông Nguyễn-tứ-Thức liền đứng dậy xướng đọc một bài diễn-thuyết rất hữu ích.

(Kỳ này gấp quá, xin để kỳ sau sẽ đăng bài diễn-thuyết ấy cho chư-tôn nhân lãm). Giớt lời rồi ai nấy đều vỗ tay khen ngợi.

Hỏi đó ông Hội-trưởng bên hỏi rằng : Nay chúng ta tính lập một hội Núi-báo đây định lo đầu công ích, chẳng hay liệt-vị y kiến thế nào? Có vai lòng thành lập hội ấy cũng chẳng?

Đáp từ

Câu hỏi của ông Nguyễn-tử-Thước trong tờ Nông-cổ số 24.

Hỏi: Đường cũ bây giờ Khách-thương đã vắng vẻ rồi, vậy thì chúng ta phải đi lối nào?

Thưa: Phải học tập lần lần cho lâu năm rồi sẽ có lối đi.

Thấy dễ thấy Khách Chi-na trở ra một ít người làm thợ và làm vườn còn bao nhiêu làm nghề thương-cổ cũng phải đầu buôn nhỏ sau quen nghề mới buôn to. Trước lập tàu-khẩu mua bán lúa sau mới hàng nhau lập nhà máy xay lúa giũ gạo. Chẳng lẽ thấy tên khách nào bằng đứng lập nên một cuộc đại-thương bao giờ. Nay chúng ta muốn nắm thương quyền kéo lại số ta, thì nhiệm phải đi theo lối ấy mà thôi. Chừng nào số người buôn cho từng tiệm số người khách thì chừng ấy sẽ có thể chen lấn khách thương mà lược lợi được.

Còn kiếp hơn hết là có người Nam-kỳ ai lo phần sự này (tổ kỹ vị núi hành): Kể thanh-niên đương học trong các trường nên học thêm một môn thương-học nữa; các ông cao kiến thời vụ nên đọc kỹ sách thương-mại; các ông hào hiệp có học thừng ở Saigon, Cholon, nên kiến-nhiên đi y muốn làm quan ra ý muốn làm giàu, lo lập cho có năm bảy cuộc đại-thương tại Saigon, Chợ-lớn, nhất là cuộc mua bán lúa gạo; còn các ông điền chủ ở Lục-châu nên sắm ghe chài chở lúa đến Saigon

Chợ-lớn mà bán, đầu chở-lúa của mình sau chở lúa của trong xóm trong làng mình tập vận tải lên lúa cho thợ; sắm ghe chài lên lúa cho đống, thì có lo gì ngày sau Chợ-lớn Saigon chúng ta không có nhà máy xay giũ, các chợ trong Lục-châu không có kho trữ lúa.

Hỏi đây cũng được nhờ có hàng tàu chở của hội Nam-kỳ nhập thành mà trợ lực cho.

Nhưng vậy mà con lo bởi chẳng khỏi tay khách thương y cũng cơ chế sống đại thương bản, chúng nó thương hạ kỹ giá mà phá chúng ta; nếu đến đó thì ta phải liệu làm sao mà duy trì cái quyền lợi? Ấy là chuyện rất khó liệu trước. Viết tới đây tôi phát giục mình đến đây muốn buôn cây viết.

Hết đời nghề làm quan còn phải tập lều lều lều này, hướng chỉ là nghề buôn. Chẳng thấy ông mô vừa ra khỏi trường Đồn-quốc mà làm được liên quan Đốc-phủ sự bao giờ. Thiết phải tập lần cho đến thông thạo cũng mất hết mười mấy năm trời mới!

Nếu không tập lần bỗng dưng xuất đại bản đại thương, người còn sợ ngợ, việc làm miêng cương mà bền đó sao được!

Còn ngày nay chúng ta muốn hà nhau đứng bán lúa cho Khách, đứng mua hàng

của Khách, thì bất quá cũng tự khổn mà thôi, nào có ích lợi chi.

LÂM-DUY-HÀNG.

Đồn-quán rất cảm tình các bạn tư-vấn vui lòng chỉ giáo về các vấn-đề của M. Nguyễn-tử-Thước nơi bài « NÔNG-CỔ THIẾT LUẬN »

Nay Đồn-quán xin tỏ cùng liệt-vị khản-quan hay rằng Đồn-quán đã mong ơn liệt-vị hảo ý, gửi bài đến đáp từ cái vấn-đề ấy vẫn nhiều, nhưng không có thể mà đăng hết một lần được, nên phải chờ thời mà đăng lần, mỗi tuần một bài vậy thôi. Và lại bài gửi tuy nhiều, song ý-kiến khác nhau, ấy là nghị luận chưa định luận, đầu cho biện bất phân phân, song chủ ý cũng có một đầu là bỏ ích cho đồng-bào ta trong nghề thương cổ, tăng số mà có lợi nào trung ngôn nghịch nhĩ đi nữa, xin chớ ông miêng nghị.

N. C. M. Đ.

世界新聞 The-giới tân văn

TRUNG-HOA-QUỐC

Nam-thuận, Bắc-ngịch

Dân Trung-quốc bây giờ chia ra hai phe; phe phía Nam thuận theo duy-tân,

THUỐC ĐIỀU

HIỆU

CÀ-LÔP

(TRÁI ĐẤT)

Mùi nó thơm tho diệu dàng chẳng có thứ nào bì kịp.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES có trư mà thôi

遠東合群積聚公司 Hội Tư-cáp PHƯƠNG VIÊN-ĐÔNG (tiếp theo)

Rồi sao sau cũng có người hỏi tên tôi rằng:

« Vậy cho hội này ích-lợi cho hội-viên là thế nào, vì mỗi người há chẳng biết kiếm-cần cho mình sao, lại phải cầu cho có hội quân-lý? Còn hội quân-lý mà nói rằng làm đều ích chung, vậy mà hội quân-lý có sở lợi riêng chăng? Nếu chẳng lợi thì bày ra làm chi? »

Tôi xin đáp: Lúc trước, thuở người Phansa chưa sang Nam-Việt, các quan-viên chức-sắc Annam, phần đông là người hay há lạm hối lộ, cho nên bậc dân thường rất khó mà kiếm-cần được. Lại thuở ấy, nghề canh tác chưa mở mang. Đã vậy, dân hèn làm được đồng nào các-cợ, các-cùm chôn giấu, chớ để cho quan thấy ác là lập thế mà đoạt đi. Từ ngày người Phansa đem sự công chánh rải khắp Đông-Dương này, dân sự mới được thông thả làm ăn, tay làm (đi) làm nhai chớ chẳng sợ ai bóc lột. Vậy mà mỗi người cũng chưa tuyệt, bởi vì vậy: Đương buổi cụ-

trào, dân mắng lo có một sự quan hiệp đáp, nên chẳng dám danh để tiền bạc chi, hề làm được bao nhiêu, thì cứ việc xài phí cho hết, lại nói rằng: thà là mình ăn cơm là để chúng giết. Té ra tánh lẳng lơ ấy nó thấm vào xương-cốt, nó lại truyền-nhiễm ra cho người ngoài, cho đến bây giờ người Annam còn quen việc xài phí quá độ. Phần nhiều lại chẳng chịu hiệp luận chi hầu có lập thể kiếm lợi-chúng, cứ ham có một sự xài xái phá phá mà thôi.

(Sau sẽ tiếp theo)

Giặc Âu-châu

TÂN VĂN

Một binh phía Tây

Ngày 17 juillet 1917.

Vòng binh Langsa. — Nơi Chemin-des-Dames súng nổ liên thành binh nghịch cũng còn rống sức đến đánh Teton nữa. Song bị binh ta đánh vậy một trận làm cho quân nghịch phải rả ra chạy không hàng ki-ông ngũ chi hết. Quân ấy chạy về chung xuống hầm trốn hết rồi, gọi lại quân nghịch bỏ mạng nơi chốn sa-trường chẳng biết bao nhiêu. Đánh trận

ANH-QUỐC

Lý Khánh-hí Hoàng-đế Georges V

Ngày 3 Juin, các nước Đông-minh và các nước Trung-áp đều bày lễ ăn mừng đức Hoàng-đế Georges V ở ngôi được 7 năm. Hoàng-đế này thiết là nhân-tâm từ-thiện, quả là chơn-chúa ở ngôi cho nên cả n-ơn-dân thấy đều mừng-phục, hết lòng tá-trợ, chớ nên người ngồi vững ngôi-vàng.

Hoàng-đế này sanh ra nhằm năm 1865, nay được 52 tuổi. Người tức-vị nhằm năm 1910, ở ngôi chưa được bốn năm kể g-ác Âu-châu khởi. Từ lúc chiến tranh đả giớ này là khách-hí Hoàng-đế Georges V lâu này nữa là ba lần.

Thuốc hút

hiệu

CÀ-LÔP

(TRÁI ĐẤT)

Là một thứ người ta ưa dùng hơn và hay hỏi mua thường lắm

Có một mình hàng DENIS FRÈRES có trư mà thôi.

này bản nghị quyết lại được một ít lấy đầu là lấy đầu của ta để thân bản hôm qua, 16 Juillet.

Nguyên ngày 14 Juillet ta có kéo đến đánh binh nghị quyết chiếm hơn đất số 304. Hòa đất này và trúng đất gần thành Verdun đi về tay Allemand từ ngày 29 juin. Nay ta đều thu lại được hết và đường lo hồi hồi binh công đến lấy nơi lấy lại cho chỗ mà tính kế lâu dài.

Còn phía tả sông Meuse ta tấn binh cũng đứng lại ta. Nhưng binh A-lo-mân đóng theo đường Ennes-Malancourt dài 2.500 thước đều bị ta đánh thời tan tành, rút nhau chạy rảo. Ta rượt theo xa hơn ngàn thước đoạt được 2 đường hầm nghị, đến chừng gặp đạo binh giặc đóng ở Đông-nam rừng Avocourt, cho tới mà Tây hơn đất 304 ta mới dừng binh.

Trận này bên nghị quyết cũng hao binh trọng lăm. Ta bắt sống được 8 người quan võ và 485 quân, trong ấy có 425 người không bị thương tích chi hết.

Binh nghị quyết sức đánh với, đánh liều mạng không kể chết. Bộ khí trong nước cũng có lăm sao sên họ mới muốn thắng gấp lăm vậy?

Vọng binh Anh. — Binh thường không thắng lăm mà cũng không thua. Phía Tây-bắc Warneton, binh Anh có ý tấn một chốt. Một toán binh Anh gặp được binh Đức đuổi nã, đuổi riết đến hầm nghị rồi lại liệ trái nổ vào hầm ấy nữa.

Phía Đông Mouchy, Anh đương lo hồi sửa đầu lấy.

Có một đạo phi-thoàn Anh giết được 6 chiếc của nghị, bắn ba chiếc khác phải bị hỏng, mà bên mình thì không hao chiếc nào.

東洋時事
Đông-Dương thời sự
Giá lúa giá bạc
Mỗi tạ 68 kilog chờ tới nhà máy thì 2\$05 tới 2\$10.

Table with 2 columns: Location and Price. Kho nhà-nước 3f.65, Hàng Đông-dương 3 68, Hongkong Shanghai 3 67, Chartered Bank 3 65.

Annam

Quan Toàn-quyển Sarraut đến Huế
Quan Toàn-quyển, hai quan Thông-sứ Trung-kỳ, và Bắc-kỳ quan Chương-lý-đó-hình và bộ hạ của các ngài từ giả thành Vinh hồi 6 giờ sáng ngày 12 juillet, đi xe hơi đến Đông-hới lúc 11 giờ trưa.

Quan Toàn-quyển có tờ ý khen quan Thông-sứ Trung-kỳ qui danh là ông Charles đầy công hồi bỏ con đường lớn chạy dài theo mô biển làm cho khúc Vinh-Huế, xe hơi được đi thông thả.

Quan Toàn-quyển và Hoàng-đô Khải-Dịch, có ra mắt nhau buổi sớm mai ngày 13 juillet. Đến 4 giờ chiều, các quan đại-thần trong cơ-mặt-viện có đến ra mắt quan Toàn-quyển mà trao cho người một phong thư của Hoàng-đô Khải-Dịch ngự bút. Quan Toàn-quyển đi về đến Saigon hôm chiều 22 này rồi.

Namky

Dâng mở cho Di cốp
La-bội-Tam nay đã được mười chín tuổi đương làm công tại tiệm thuốc khách-trở, xin lỗi! Tiệm thuốc của người Trung-hoa ở tại đường d'Espagne, số 76. Ban ngày làm công tại tiệm mà tối cũng ở ngụ tại đây. Đêm 14 rạng mùng 15 Juillet, Tam cũng băng hữu ý là Nguyễn-vân-Dang cũng 19 tuổi rủ nhau ngủ ngoài hiên nhà số 76 nói trên đó. Sao vậy? Sao mà trong nhà không ngủ? Ngủ ngoài hiên là có ý chi? Ai ai cũng biết trai mười chín hai mươi đời này ngủ lăm... Trại đời trước có vậy đâu!! Nhưng vậy sự mich lòng hai cậu nên tôi trả lời bươn rằng: « Trời tháng này nực nội. » Khuya lại có bọm lăm ăn khuya, như chim ụt chim

méo vậy mà, đi ngang qua đây thảy vậy, ra tay tóm của Tam một cái áo hàng đen có nút vàng giá là 21 \$ 50 trong túi áo lấy lại có một cái bóp đựng 25 \$ 00 và một cái giấy thuế thân năm 1917. Dang cũng bị thổi hết một đôi dây cườm.
Còn lếp lững nữa thôi?

Cholon

Cờ bạc sanh ra nhiều đầu tội lỗi
Một là:

Quan Biện-ly có hạ lệnh tra xét một vụ đánh lộn đổ máu tại làng Lộc-Giang thuộc hạt Chợ-lớn ngày 5 Juillet 1917. Trong vụ này có một mình tên Nguyễn-vân-Lung, niên kỷ từ thập tứ (Nói chữ giết chửa?) bị trọng-bệnh nơi chỗ kín. Có quan thầy Fournis khám bệnh và đã chở đến nhà thương thành-phố Chợ-lớn. Còn Đặng-vân-Ban, 33 tuổi là tên hung phạm vào ngụ tại khám đường chờ Tòa xử đoán.

Xét ra mới biết vì đánh bài cao (cũng là hèn chứ không ai) hơn thua giao lộn chỉ chi đó mà ra cái cọ... rầy rã... ừ ừ! Có hắc được mấy tên kẻ ra sau đây công liên-can về vụ ấy.

Trần-vân-So, 44 tuổi
Trần-vân-Nhút, 44 tuổi
Nguyễn-vân-Thanh, 29 tuổi
Ba cậu này cũng bị giải Tòa: Trần-vân-Cao có tội chứa bài. Còn hai tên kia công tên bệnh Nguyễn-vân-Lung thì đánh bài.
HAY LÀ:

Con người đến thế thời vậy,
Còn-nón-nương-ngụ-chờ-ngày-xuông...
Tên Hà-vân-Tôn cũng kêu là Nguyễn-vân-Bó—Thầy bầy nhiều đó cũng đủ biết chàng là anh-hùng bạc-tuy thế! — Nay đã được 34 tuổi vẫn là người quá quân tại An-ninh (thả thường nói là làng An-ninh) tỉnh Cholon. Tôi nghĩ người đời như bóng phù du, như ngựa qua cầu số, như mây bay, như nước chảy, vụ sung sướng là hơn, có ra công làm lụng cho lăm thì chết rồi cũng phải tay không ra mắt Diêm-vương... Như vậy thì làm công tốt mà không làm công tốt! Bởi vậy cho nên ngài không đáp đến nghề chỉ hết.
Mà con người ai ai cũng vậy ở không lăm phải sanh ra buồn bực một nhọc.

Nằm hết sức rồi ngồi, ngồi hết sức rồi ngủ, ngủ hết sức rồi ăn... Cha chả ngày giờ nó đi như rùa bò... (hà quên), nó chey như ngựa qua cầu số chớ! Ngập hết sức rồi ca, ca hết sức rồi hò, hò hết sức rồi nói thơ, nói tuôn... Hồi ơi! Buồn cũng hườn buồn. Rượu rượu chè chè, thối thối khô khô, từ-sắc, bài-cao, câu-tôm, câu-cá, nào là hút, nào là mèo, món nào cũng thử. Đi lại buồn cũng hườn buồn.

Tức-mình chú chàng mới rách dao đi dạo. Rồi mới sanh chuyện ra như vậy: 1° tay cầm dao mà hăm dăm người; 2° là đánh người rồi lại toan giết người; 3° thấy đồng hồ tốt và giầy chiến ngộ giá cũng 62 \$ 00 bèn xi tiêu chơi!

Hương chức trong làng hay động chạy tới ra oai. Tôn cụ đùa hương-chức, Hương chức sếp!... Hương-chức bèn mạch với quan trên cho người đến tra xét: Thầy quả thiệt không sai, mấy việc dữ Tôn thấy đều có lăm. Vậy mà nó còn cụ nữa chớ! Nó dám cả gan đưa tay cho lính công động giải đến Phòng-vấn quan Biện-ly. Thiệt nó cụ một cách dâm ếm ru!

英雄本色
Anh hùng bốn sắc

Phi-công đại đờm

Một vị quan tư phi-công Pháp, ngồi phi-thoàn, bay liệ trên vòng quân Đức mà độ thám. Bỗng chút mây liệ, phi-thoàn hạ địa, nhưng mà cũng may cho máy sa mà người vô hại. Rồi là rũi cho phi-thoàn sa ngay vào vòng quân nghịch quân nghịch áp lại vây bắt.

Vấn quân Đức hay vào-quyết, chúng nó mới bày ra một kế, xúm lại sửa máy hư giầy lát thì xong việc. Rồi chúng nó bắt phi-công Pháp cột gbjch vào máy, sai một vị võ-quan Đức leo ngồi đằng sau lưng phi-công Pháp, đưa súng lục-liên ngay óc mà biếu bay qua vòng quân Pháp cho nó độ-thám tình-kình. Chàng dè phi-công Pháp là người đại đờm, lúc nguy mà chẳng rùng chỉ bình sanh, giá đó ưng chịu, cũng thả máy mà trở về nước cũ. Đi được nửa đường, phi-công

Pháp thủa lúc quan võ Đức ơ hờ, lật trở người phi-thoàn lại, làm cho quan Đức không đờ phòng, mình rơi xuống đất như mich trượt sút cút, bôn lia khôỉ xát. Còn phi-công Pháp nhờ bị cột mình vào máy nên không sao, bình thoản bay trở về thuật chuyên cho tướng soái, ai nấy thảy đều khen ngợi, không cùng.

Sa cơ một phút mạng hầu zong,
Trời giúp tôi trung há để không!
Cũng bởi Đức-quan bày kế độc,
Đỡ lảnh đầu để một thườn chung!

NINI.

Thời bài

Ấn-công sắp lộn bài.

Có một tờ nhựt-báo kia vì ty-soạn báo vô ý, để Ấn-công sắp lộn bài bài, thành ra một việc đáng tức cười: Trong khoản Thời-sự có hai bài. — Bài số 1 nói về Đám cưới, bài số hai nói

về hai thằng con nhà hoang. Vì lúc bắt cặp Ấn-công mới sắp đại vào báo như vậy:

1- Đám cưới tó

Hai đứa nhỏ hoang đang kia một đờp, tên là G..., một đứa tên là S..., bài cao chó của ông Z... mà phá chơi, chúng nó lấy các-bon buột vào đuôi chó rồi nhét pháo vào ổ tai mà đốt...
Cả thâu bằng quyển-hữu đều đến cung hạ sai đờng, ai nấy đều chúc mừng cho đôi lứa bần gia, sanh con phụng cháu rờng, sống bá niên giai lão.

2- Hai thằng con nhà hoang

Hôm qua tại nhà thờ của ông Thánh Gioang có làm phép hôn phối cho cậu H... là thợ chế ạo xe hơi với cô H-lên....

Hai đứa khôn nạn này đã bị ma-tà bắt đờm về bót rồi. Bờ-quán ước ao cho quan trên nghiêm trị chúng nó mà rắng kể hoang đờng và cho hai đứa nó biết hồi cải tiến phi, ty hậu chẳng còn đờm chơi ác như vậy nữa.

N. K. T.

THUỐC ĐIỀU HIỆU SÚNG ĐỒNG

BAO XANH

Mùi đá ngon mà giá lại rẻ

大法禮讚
Đại-Pháp lễ nghi

DẠM TIỆC
(Tiếp theo)

Đừng quên, nĩa mà đưa đồ ăn vào miệng thì đưa ngay vào, chớ chẳng nên đưa vào miệng.
Lúc đương dùng một đĩa đồ ăn, thì phải để nĩa trên cạnh đĩa luôn luôn, mà để bề răng trên cạnh đĩa còn để kia dụng dưới bàn ăn rồi đĩa đồ thì lấy nĩa ra mà để trên đó để dao muỗng, hoặc để ngay trên bàn. Còn muỗng thì phải để trong đĩa, chớ chẳng nên lấy ra. Như còn ăn món đồ khác phải dùng muỗng, thì bởi phải đem muỗng khác.
Chợ nên dùng dao ghiêm đồ ăn mà đưa lên miệng. Còn bề cắt vật chỉ rồi, thì phải để dao ra ngoài, kế đầu lưỡi trên đó kẻ muỗng nĩa.

Thường khi đến mấy nơi có khách qui người sang, ta nên thủ lễ cho lẫm, người làm thế nào ta phải chịu theo thế ấy, chớ trái cách đi thì khó coi lẫm.
Có tích ông huấn-đạo kia đi ăn tiệc về. Bạn hỏi: Anh có giữ phép lịch sự chăng?
— Đáp: Sao lại không? Thì ai làm sao tôi cũng làm vậy chớ!

— Nhưng mà tôi chắc rằng anh làm khác hơn thiên hạ. Vậy chớ, ngồi bàn rồi anh để muỗng nĩa đâu?
— Khéo hỏi thì thôi đã! Thì cũng làm như họ vậy, cũng tháo nó ra, trái trên nắp-vỏ mình, rồi nắm một chiếc mà cột lên khay áo đó!
Nói vậy anh làm sai rồi đó. Thuở nay có ai làm như vậy bao giờ. Người ta trái khay trên nắp-vỏ, chớ không cột đầu cả. Chờ ăn xong, a-hôm sao?
— Hỡi lạ không? Thì cũng tay cầm muỗng, tay cầm nĩa như họ vậy chớ sao bây giờ!
— Sai nữa đó! Ai đời uống xấp mà cầm nĩa? Có ích lợi gì mà cầm nĩa! Rồi ăn món chi nữa, mà anh làm đi gì?
— Rồi đó ăn trứng gà, ăn rồi thì qua cũng làm theo họ, để vào cho bát nó bung đi.
— Mà anh có bóp cho bề vỏ hay là dẽ vậy?
— Ôi! Bề vậy chớ bóp bề làm gì?

— Vậy thì cũng sai lẫm. Còn bánh-mì anh làm sao mà ăn?
— Có khó gì đồ đó. Cũng làm theo thế thường vậy, cắt rạt miệng nho nhỏ mà ăn.
— Đó, trái phép rồi đó! Bánh-mì thì bề ra, xé ra mà ăn chớ không ai cầm dao mà cắt bao giờ! Thôi, còn anh uống cà-phê cách thế nào?
À! Thì qua cũng làm như họ chớ sao! Cà-phê nóng quá, qua phải sốt bớt qua đĩa cho nó mau nguội mà uống.
Trời đất ơi! Nói vậy thì anh làm sai phép hết trời mà gì! Cà-phê có nóng lẫm thì dợi cho nguội một chút sẽ uống. Bộ anh gấp lẫm sao mà lật đặt sốt ra đĩa vậy.
Ông huấn-đạo không tin lời bạn, tức mình chạy đi hỏi cùng xóm. Tề ra ai nấy cũng nói y như lời ấy. Từ đó về sau, ông huấn-đạo biết mình vô phép lịch-sự, bèn ăn-nhà chứa cả.
(Sau sẽ tiếp theo)

Luận về nghề buôn vàng
VÀ NGHỀ THỢ BẠC

Tuần rồi đã nói về nghề buôn vàng, tuần này luận sang nghề thợ bạc. Qua nghề này ta thấy nhiều điều gian trá, vì bả tính không rõ tính chất vàng ra làm sao, một cử bề thợ bạc nói làm sao thì tin như vậy thôi.
Từ ngày trong xứ Việt-nam khi sự bày làm đồ nữ-trang cho đến nay, chưa rõ đã được mấy đời, thì các thợ bạc cứ gạt bả tính được bả. Bởi vậy có lời tục ngữ nói rằng: Không mỗ là họa. Hết thấy thợ bạc đều nói rằng: Hề vàng mười thì mền khi đem ra làm đồ nữ-trang nó cứ g lẫm, rồi phá ra làm lại thì nó phải cứng nữa. Nói vậy là coi trời không có, vì nay có nhiều người Annam đã học cách trị biết rằng: vàng ròng vào mấy lẫm cũng còn nguyên tính luôn, có họ đóng nó mới cứng, bằng bề y nguyên chúng hề cứng vậy. Nếu nay ta đến nói với một người đồn là Annam như vậy, thì người kỳ ít cười ta dốt, vì đồn là Annam mà không phải thợ bạc thì bằng tin rằng:

có hai thứ vàng, một thứ tốt, một thứ xấu, chớ không hề biết cách hạ vàng là gì. Bởi thế các nhà thợ bạc mà không lường tâm, thì muốn nói trời hay trời, muốn nói đất hay đất, đồn bả biết đâu mà cãi. (Tốt luận là luận sự ích lợi chung chớ không có ý xoi bỏi ai, trong đám thợ bạc Nam-kỳ có người tốt, kẻ xấu, song xấu thì nhiều tốt thì ít).
Tôi xin thuật qua hồi thợ bạc lẫm vàng lẫm đó:
Khi người đồn bả kia đem 1 lượng vàng đến lò mà giao cho thợ làm 1 đôi vàng, thì thợ làm mình cái vòng bằng vàng nguyên, còn chốt, khóa, các món phụ tùng cho nên đôi vàng ra, thì các môn kỳ làm bằng vàng nguyên không đựng, vì nó mền lẫm, phải hạ đồng cho nó cứng. Bề gì trong đôi vàng 1 lượng đúng thì vàng nguyên có 9 chỉ, còn một chỉ là đồng. Vàng lẫm rồi, thợ bạc bèn chạm phía trong vòng tuôi vàng nghĩa là đôi vàng này cân nổi bao nhiêu, rồi đóng con dấu hiệu là chỉ đó vào.
(Sau sẽ tiếp theo)

NAM-KỶ-TỬ.

HÌ TIN

Bồn-quán mới tiếp được một tin mừng ở Hà-nội cho hay rằng M. Nguyễn-văn-Tùng, là con trai của ông Nguyễn-văn-Đền làm Thương-biến tại Arsenal, cũng thi đỗ Tú-Tài một khoa với M. Huỳnh-ngọc-Nhuận là con quan Phủ Huỳnh-ngọc-Bình ở Bac-liêu.
Mới đây Bồn-quán lại tiếp luôn một tin nữa rằng con trai của ông Ban-biến Nguyễn-thành-Gia ở Sa-đóc là M. Nguyễn-thành-Giung sang du học Đại-pháp, cũng mới đỗ Tú-Tài.
Vậy nên Bồn-quán hết lòng mừng rỡ cho xứ Nam-kỳ ta trong một năm mà được một ông Cử-nhân với ba ông Tú-Tài, ấy cũng nên cho là nhân-tài bởi xuất đó. Vui thay! Mừng thay!
N. C. M. B.

Tôi độc Đức-nhơn tâm
(Atrocités allemandes)
(Tiếp theo)

Giọt đờ chớ chẳng phải đánh giặc,
Người Đức ra trận chẳng có ý đem văn-minh cơ-xảo ra mà bình vực nước nhà, thiệt rõ một lòng cướp-phá, giết-đổ, lẫm nước mà thôi. Chúng nó lo có một việc lợi cho mình nên bất kể nhơn-luân, chẳng tuân Hoàn-cầu công-pháp. Bởi lòng tàn-nhẫn giã-mang, vô khái ấy, cho nên quân Đức, bề đoạt được xứ nào, lẫm nào thì bửu phá tan-tành, đốt phá cho tiêu-diêu dinh-dậy lầu-các. Chúng nó có lòng gan-gỗ tinh lẫm như thế là muốn cho sau khi bài cuộc chiến-tranh, nước nghịch với chúng nó không thể sáng-tạo đền-dải nhà cửa lại được nguy-ngha như trước.
Có một người thấy tận mặt đều tàn-bạo của quân Đức thuật lại như vậy:
Có một làng bên Bắc-lợi-Thời (Belgique) bị Đức chiếm cứ. Chúng nó chia nhau đi đốt phá đền-dải nhà cửa người. Tốp thì vát mạt, vát bửa phá cửa cửa vách, tốp khác thì bơm dầu lửa vào nhà, rồi dùng đồ dẫn hỏa chất vào mà đốt cho cháy rụi. Nhà nghèo thì nó đốt phá, còn nhà giàu thì nó a vào giọt cửa, lựa những lá châu báu ngọc ngà, vét sạch các món quý chớ về Đờ-quốc. Đem đồ rong rồi chúng nó mới thiêu nhà. Vậy cũng còn chưa mấy độc, chúng nó lại đánh lẫm mà thiêu-bửu các nhà bảo-sông, đường-đường, chẳng đem xía đến mấy người binh. Đường ấy chẳng biết lương tâm của chúng nó để đâu! Có một bà chánh thấy vậy bất bình theo lẫm một viên võ-quan ấy xin cứu binh-nhơn. Võ-quan ấy nạt rằng: « Lính dạy đốt thì ta đốt chớ ta chẳng biết gì hết!» Thâm thay cho mấy gì phước lúc lửa cháy bừng trời, mấy người binh kêu la chới lỏi xin cứu mạng, phải lấy mền những nước dấp cho bọn ấy mà khiến ra. Trời đất ơi! Cướp-phá giọt-đờ chớ đánh giặc gì vậy?
NINI.

Giấy LÊ NIL là giấy tinh-anh thượng hạng.

Lễ khánh-diễn cộng hòa
Tại Long-xuyên ngày 14 Juillet 1917

Kỳ rồi Bồn-quán có nói sơ những điều đại-lực, nay xin nói tiếp thêm cho rõ ràng hơn cho chư khán-quan nhà duyệt, tưởng cũng là một điều hữu ích đáng để lẫm gương.
Ngày 13 Juillet khắp cả nước thành cờ đống-minh treo rực rỡ, bả giờ chiều có chúng cơ và có bày nhiều cách chơi rất nên ăn tai đẹp mắt, ấy cũng như có quan chủ-tính là ông Le Bret hết lòng chiều cổ, và quan phủ Bấy mỹ danh Lê-quang-Liêm cũng mấy thầy trong hội Khuyến-học đồng tâm hiệp lực, dùng đíp lễ này bày ra các cuộc chơi đặng quyền tiến mà cứu giúp cho những người vì nạn binh đao bên Mậu-quốc.
Lúc đang chừng đó, có M. Đạm là quan Trưởng-tôn tại Long-xuyên, gần tay mang tốc, bạc trước-phau-phau, thay xiêm đổi áo giã dạng một ông già rất nên nghèo khổ, sách túi chổng gây đi theo cộ rào khắp phố phường mà xin tiền. Nghĩ coi, một vị Trưởng-tôn mà vì quê-hương vì công-ngĩa, dền đời phải thay hình giả dạng ra người hèn hạ như vậy, thì cũng đủ rõ rằng người Annam ta đã hết dạ nhiệt-thành cùng Mậu-quốc, ai ai thấy vậy mà chẳng động lòng?
Tôi lại 8 giờ có chúng cộ đên, qua 9 giờ có hát bộ Annam tại đình Mỹ-phước, trước đình đên đuốt giăng giăng, có treo mấy mâm biễn đề chữ Pháp-quốc cộng-hòa vạn tuê, đống-minh vạn tuê.
Còn rạp hát thì nhờ có M. Grégoire Hương, hết lòng lo coi chừng dọn.
Trước khi ra tuồng, quan chủ tính cùng các quan và mấy bà Phu-nhân vào ngồi vừa yên, quan Phủ Lê-quang-Liêm ra đứng giữa rạp xướng đọc một bài diễn-thuyết

bằng tiếng Langsa, cung giọng thâm trầm rất nên nhà thú, đọc giứt rồi ai nấy đều vỗ tay khen rộ. — Kế đó M. Hồ-vân-Trung là Thọ-kỵ tại Bờ-đường, cũng bước ra dịnh bài diễn-thuyết ấy lại bằng tiếng Annam, giọng cao giọng thấp, rảng rảng như tiếng, ai nghe đến cũng động lòng, má đỏ thưng kẻ gỏi vát năm sương nơi chiến-địa.
Bài diễn-thuyết ấy dịch ra tiếng Annam như vậy:
Các ông
Các bà
Ở bên đồng ban!!!
Lễ Chánh-chung lẫm cho chúng tôi có điep mà thiết lập cuộc này, là lẫm thứ ba, và cũng lẫm cho các bà các ông có điep mà tổ dạ nhơn từ hành chi ái-quốc, chúng tôi tưởng chắc rằng các bà các ông thầy đều vui lẫm trong ngày nay lẫm, vì ngày này lẫm cho chúng ta phát nhớ đến Mậu-quốc ta, là nước treo gương Tự-do cho thế-giới soi lẫm, giờ được văn-minh cho dân đoán sáng lẫm. Chúng tôi vẫn biết nếu nói lẫm cho Pháp-quốc thì chẳng có điep chi mà các bà các ông dụ dụ được, vì trong tên nước ấy thì đã nghĩa Tự-do và Công-lý là hai điều căn cốt các chúng tộc trên trái địa-cầu này đều phải vịnh nương lẫm đó mà vui vẻ hòa hòa.
Chúng tôi trong vòng này, các bà các ông đã có giúp nhiều ít cho muôn ngàn kẻ anh đồng, trái thần nơi nước lửa mà bảo toàn quốc-thể, gìn giữ cơ thể cho các bà các ông.
Các bà các ông đã có rưới cam-lộ cho những kẻ lẫm than tay khỏi nơi lẫm đạn, trái gương mà đầu chinh chiến hãy còn mang mang kiếp.
Các bà các ông đã đòi tưởng đên sắp mỗ cái vì sự giặc giã mà đừ thì còn nằm trong núi đá ngậm đắng trêu cay, đừ thì còn học nơi trường mà mặt cha lẫm mẹ.
Các bà các ông đã bảo học bọn thuyên-quyên góa bụa, can giăng san nặng hơn gánh vàng thưng, bởi vậy, xưa đây chúng ra trả nợ nam nhi, rồi thân lẫm c'ju cơ lẫm nơi lẫm ổ. Lòng nhơn nghĩa của các bà các ông đó, để thần người chiến trường, là chớ ngày lẫm giờ thì đặng mụa, để thần trong y viện là chơn kẻ thiếu tay người nãi mặt.
Chúng tôi chắc, mỗi người thầy sức, các bà các ông có lẫm sốt sáng mà bề thì nữa, bề thì hoài cho đên chúng nào quân tàn bạo tàn trụ, chớ đên chúng nào quân Đức-tặc biết rõ rằng: « Công-lý hơn đống-lực ». Thiệt các bà các ông cũng còn cho nữa, cho hết ráo, cho đên cùng, cho tới chúng nào đất Đại-pháp là đất danh vọng xưa nay, là đất yêu cầu của chúng ta khỏi bị quân giã-mang dày dệp nữa.
Khuyến-học-bội Long-xuyên chiếu theo lòng nhơn từ và ái-quốc của các bà các ông đó nên mới thiết lập cuộc đên nay bằng trọng lực

Trinh thám tiểu thuyết (Tiếp theo)

Không biết và có phải là một vị Thần-sĩ chăng? ... Không hiểu, tôi coi việc cũ-chỉ của va thì như nhà làm, song không biết là người chi.

— Anh có chuyện vắng chi với va một hai khi chăng? ... Có chứ, song hề tôi hỏi va đâu chi, thì va trả lời đều nấy, chớ va ít hay nói chuyện giông dãi.

Lại-xuân-Điền nghe nói thì có hơi buồn, bèn nghĩ thầm rằng: « Việc này cũng lạ, không hiểu làm sao Tiểu-qui Trinh-Thám lại nghĩ cho người ấy? ... Một mình suy tới nghĩ lui, không biết làm thế nào mà đem ra sáng sủa, trời thì lại tối rồi, cực chẳng đã phải trở về chỗ ngủ.

— Nào, tôi có hiểu ở đâu. ... Tiểu-qui Trinh-Thám có nói với tôi rằng trong đời ba ngày thì người sẽ tìm được.

— Người đến đây thường làm, vì tôi có xin người bề mỗi ngày có tra sát được việc chi thì cho tôi hay. ... Không, tôi đi xóm mời về, rồi tôi đi thẳng qua đây.

— Ông! may lắm, chớ không tôi đã quên rồi, tôi có một việc muốn cậy Tiên-sanh, không biết được chăng? ... Ấy là Tiểu-qui Trinh-Thám hiểu tôi, vì chớ tôi lúc còn sanh tiền người có làm một cuốn sách gọi là: Đông-Dương-phong-thổ-kỹ »

NGUYỄN-CHÍNH-SĨR. Đĩa năm

Cài lương tiêu quại

Người kia thao việc, lập ra một tiệm hút tặc theo điệu xuân-minh, bàn ghế rõ-ràng, đèn-đuôi rực-rò. ... Ngày kia, có một chủ ăn mặc lụa-tạp, coi bộ ráo-rẻ, bước vào tiệm.

đầu mình thơm-tho, nên xịt gần lỗ mũi cho khách hít. ... Khách ra đi, Chủ tiệm lăm-băm boái. May đâu, có người bạn bước vào, thấy vậy hỏi: « Ủa, nay anh giận ai mà coi bộ buồn đừ vậy? »

— Khách ra đi, Chủ tiệm lăm-băm boái. May đâu, có người bạn bước vào, thấy vậy hỏi: « Ủa, nay anh giận ai mà coi bộ buồn đừ vậy? » ... Anh nói tôi nghe được, khách nào lại có khách qui, khách bèn? ... Trẫm-phát-VIN.

Thi phổ

Kính thăm ông chánh Chủ-bút an hảo, sau xin ông rộng lòng cho một khoản giấy mà đăng bốn bài thi sau này, thì bốn anh em tôi hết lòng cảm bội.

Xúc cảnh mộ danh, tặng thi nhứt thủ. Soi sáng Tân-châu một ngọn đèn, Có nhà họ Nguyễn thiết nên khôn, Một cây dương-liễu ba chỗi thắm, Đói nhành màu-đơn một búp sen, Mạnh-màu trước thời roi đầu tích, Nguyễn-gia nay cũng học đôi phen, Báo đồng con trẻ khuyên ăn học, Mới dựng danh lành thế học chen.

Hòa nguyên vận Tân-châu thấy nói chất treo đèn, Sự tưởng thiết là cũng đáng khen. Trăm mối lo toan bề sang nghiệp, Một lòng gay dựng chốn so-sen, Gia-đình xem đã hầu xong việc, Học-thức thấy nên cũng đáng phen, Thế học danh treo nơi phụng-các, Ven mây bản nhận tiếng đồn chen.

Hoa nguyên vận Tân-quận rày nghe có vọi đèn, Vội vàng nghĩ lại cũng đáng khen, Gần công báo học đời nhành liễu, Bề dạ triển-trang một đóa sen, Nhạc-màu bề lau noi tích ỹ, Yên-sơn trau viết học bì phen, Nữ-trung tập chi theo hảo-kiệt, Giáo-tử danh thành bản hồ chen.

Tam công quá dự Ngu dĩ nguyên vận đáp từ Dầu có sáng soi cũng lửa đèn, Làm theo bản phận chớ chi khen, Gió lung chẳng lược hay loài cò, Bàng lăm không nhớ ấy thiết sen, Bề-dịch xin nhường tài nhân thuở, Hòa hườn trở n sánh tước từng phen, Cao xanh hỏi độ con nên thế, Thiếp mới ăn tâm khỏi tiếng chen.

Hoài hữu thi Đư bốn năm trường dạ chẳng yên, Lông đầy thẩu nhẽ bạn vong niên;

Xa quôi bang hội bề không thẩu, Cách trở nhần nhẽ mĩa chớ phiến; Bao thuở sum vầy phàn ughĩa cả, Bấy chớ hội hiệp tổ tình nguyên; Hà-Tiên đây quyết nom khi rảnh, Trời gót thăm nhau mới phủ nguyên;

Phủ nguyên ... Đội mào bưng khuôn con chỉ giáo, Mang râu nhắc nhở lúc dùm tay; Những ngò chung chạ vầy trên dưới, Hay nổi hai phang chích phạn nầy; Để mỗi tấm son trời đất biết, Dầu mà vật đổi chỉ khôn lay;

Khôn lay mới đáng đứng làm trai, Ven về ăn thắm ỹ gọi tài; Hết lớp học đùm công rất nặng, Sao đánh phụ học đức cao dày; Ngày ngày lưỡng tướng cang châu mặt, Bữa bữa nghĩ suy lăm nhiều mây; Xướng bút ngợp ngưỡng quay trở buổi, Thì để năm vận lưỡng si hoài;

Ai hoặc kết cuộc bề thiên công, Xuôi kiêu húc-Nam ngoạn mĩ đòng; Xưa ngữ mĩ ngôn khoản khoản đờng, Nào đề Mang-Đĩa lăm sâu đòng; Ông vì hạ chữ thân danh buộc, Không phải mới đổi gió buổi đòng; Mãng báo nước nhà tình lạc lều, Lẽ đâu xao lãng tâm lòng đòng;

Tâm-lòng trong rặc tức ai gây, Dầu gánh ngàn vàng khó lẩn khuấy; Hoảng hoai ơn mang buồn đến đời, Xổn xang nghĩa vương thâm từ đây, Ngàn trùng kinh chúc bình an nguyện, Viên vợi cầu xin mạnh giỏi thầy; Thừa dịp cõi rồng qua viếng đó, Kẻo mà bề thẹn đờng râu máy.

ĐỀ: Cảnh nào cảnh chẳng đeo sầu, Người buồn cảnh có vui đâu bao giờ. Cảnh vật chừ sao cảnh chẳng tình, Khiến người buồn, nhâm cũng buồn tanh,

Xo-rơ cây cỏ nhinh thêm nào, Lầu-lầu tranh đó ngộ chẳng xinh. Cơm liều người xem nơi trúc-viện, Cơm thơ biên đọc chốn lan-đình. Cho hay cảnh khéo đeo sầu thừ, Ông rượy ngậm Kiều trời khúc tranh.

PHẠM-QUANG-NGIỆP à Baclieu (ville)

Buợu Sâm-banh hiệu MARQUIS DE BERGEY là rượy nhứt hảo hạng.

Tò lòng cảm tạ Nhi-thiên-Dương Tiên-Sanh nhả giám

Tôi kính vài lời xin cảm-tạ thuốc hiệu « Nóng lạnh » của ông báo chớ khéo và lại uống tiêu trừ tật bệnh, thiết là đáng khen cho ông khéo tìm thuốc ỹ, nhứt là nóng lạnh, cảm, ban chước đĩnh, lấy lăm công hiệu. Nên tôi xin cảm-cánh ông nhiều.

NGUYỄN-HỮC-HẠNH Interprète de gendarmerie TRAON

MÁY XOAY LÚA ra gạo trắng

Monsieur Nguyễn-thanh-Liêm có mua máy xoay lớn nên muốn bán máy xoay lúa nhỏ (xoa ra gạo trắng), máy này chạy bằng dầu lửa thứ thường rất phương tiện, mỗi người đều cói máy được, không cần chi người thợ máy móc cho lăm. Vậy mà ông trong Lục-châu có muốn dùng máy xoay ấy xin mời đến nhà hay là viết thư mà thương nghị.

NGUYỄN-THANH-LIÊM à An-hóa (Mytho)

TÚY KIỀU GIẢI NGHĨA

NGHĨA XUÔI

« Tướng chi là giòng hơi tanh?
 « Thân ngàn vàng để ở danh má-hồng!
 « Thời còn chi nữa mà mong!
 « Đòi người đến thề là xong một đời. »
 Giận duyên, tôi phận bởi-bời, (1)
 Cắm dao náng đã toan bài quyền-sinh. (2)
 Ngồi đi, ngồi lại một mình,
 « Một tình thì chớ, hai tình thì sao? (3)
 « Sau đầu sanh sự thế nào?
 « Truy nguyên (4) chẳng kéo lụy vào sông thân!
 « Đành liều au cũng giận dần,
 « Kíp chấy thời cũng một lần mà thôi. »
 Nhưng là do oán ngược xuôi,
 Tiếng gà đầu đã gáy soi (5) mái trướng.

Làm tướng chi mà mình in hình giòng hơi-tanh kia vậy? Cha chà! Thân ngàn vàng này để cho ó-danh má-hồng.
 Thời! Bây giờ còn chi nữa mà mong! Đòi người mà đến thề thì là xong một đời rồi, còn kẻ gì nữa?
 Kiêu giận duyên, tôi phận bởi-bời tức-tôi làm nên náng đã cắm dao rồi toan bài quyền-sinh cho rảnh.
 Nhưng mà ngồi đi rồi ngồi lại cũng một mình. Bỏ một cục tình (Kiêu-Trọng) thì chớ, chớ còn hai tình (chame) thì sao?
 Ngày sau đầu có sanh-sự ra thế nào, truy nguyên ra chẳng kéo lụy vào sông thân đi?
 Đành liều thân này đi, au cũng là giận lần sự buồn rầu của mình. Ôi! sự chết thì ai cũng kíp chấy phải một lần mà thôi!
 Nhưng là do-đầu, tình ngược tình xuôi, bông đầu nghe tiếng gà đã gáy soi ngoài mái trướng rồi (sáng).

Mình thuở nay chẳng phải là hư hân gì đó, chà chà! Vóc ngọc mình vàng này há để cho ó-danh má-hồng ngàn thuở sao? Thời thời! Đòi người hư nhớp như vậy, ấy là đời bỏ rồi, công chẳng tiếc mà làm gì, cũng không trông mong đến chi nữa?
 Suy như vậy rồi, Kiêu mới mở chéo khăn rút dao quyết lòng đâm họng, song lúc đưa dao lên náng lại nghĩ rằng: « Mình thác đây ấy là em cho phận mình rồi, còn Kim-Trọng? Ôi! Mà mình đã thất tiết cùng chàng rồi, thì chết cũng đành nhắm mắt chớ còn cha mẹ mình đây, mới là khổ cho! Mình mà đâm họng đi rồi chi cho khỏi Mĩ-giám-Sanh nó tức mình đến quan mã kiện cáo. Chừng mới nhọc lòng cha mẹ mình tới lui chốn công-đường, lại còn một nỗi rũi mà thất kiện thì tiền đầu mà thôi bởi cho nó, tiền đầu mà bởi tiền sẽ tồn các đồng? Ấy là làm hại cho mẹ cha thêm chớ có phải là bản mình mà chuộc cha đâu. Thời thời! Thế nào hoa nợ cũng đã xấu, vậy thì gĩa cho tròn chữ hiếu rồi ngày sau sẽ tính. »

THỨ GIANG-HỒ

(Tích Giu-ly-oa du-ngượn)

Xứ Ly-ly-bu

HỒI THƯ NHƯT

(Tiếp theo)

Lúc ấy trí tôi buồn-loạn, nhưng mà tôi, cũng gần-gương chửi dấy. Cũng may cho tôi, gậy buộc tôi đó không lấy chi làm chắc, nên rằng một chút thì đủ được ngay. Tôi lại chuyển bình-sanh chỉ lụy giở tay mặt tôi lên làm cho sọc của bọn người nhỏ-thỏ cật ghịch tay tôi đó, trức lên. Luôn dịp tôi ríng ngực đầu dấy, tức bị buộc chặt cho nên làm đau ở cái đầu tôi. Đau thì đau tôi cũng chịu, lần lần dấy dứt, giờ đầu lên được. Bọn nhỏ-thỏ ấy thấy vậy hoảng-kinh cong-lưng chạy mất, và chạy là inh-ôi. Tôi nằm

vào tai thì nghe chúng nó là cái gì mà: *Taljo phomac* phở lờ. Phở đầu nghe đau bên tay trái, tôi đẩy lại thì thấy tay tôi bị mất tên ghim dấy, cũng có dư trám, cây nào cây nấy bằng cây kim may vậy. Bần tay tôi rồi, chúng nó lại bắt bằng lên trời, tên hay như mưa bắt. Tên ấy rút xuống đâm vào mình tôi, đầu mình tay chon tôi đều bị tên cứa. Tôi sợ tên rút nhảm mặt tôi, tôi lật-đặt lấy tay mặt mà đẩy mặt tôi lại. Lúc Chúng nó bắt hén, tôi lại ríng mà vùng-vẫy, muốn thoát thân song chúng nó lại liên-xạ bằng hai khí trước, lại thêm có một hai chú coi bộ giận hun vát giáo đâm dũa. Thời may cái áo của tôi đương bận trong mình là áo da trâu, nên giáo đâm không phủng. Tôi nằm suy nghĩ, tình rằng: bây-giờ dấy rất khê cho mình thoát thân lắm, vì hồ cựa-quậy, vòng-vẫy gì thì chúng nó đưa bần, thẳng đâm, chịu sao cho thấu; chỉ bằng nằm yêm-hiền đợi lúc thăm canh rồi sẽ tùy cơ ứng biến. Đấy như

vậy rồi, tôi liền nằm xuôi đó, không cựa-cựa chi hết.
 Tôi vừa nằm êm thì bọn nó thổi bần, song tiếng rầm-rì nghe rền tai, nên tôi biết bọn ấy càng ngày càng thêm đông. Mà tôi không nao núng chút nào. Tưởng bình-rồng tướng cộp chi, chớ như người hình vóc bằng ngón tay, ngón chơn, đầu cho thiên-bích vạn mã cũng không đến đổi jam chi tôi và tôi phởng, khi đó, vẫn-vẫn bên tai phía hữu tôi nghe có tiếng đóng cây, đóng đinh. Tôi bèn rằng nghiêng đầu qua thấy chúng nó cất một cái giăng-trò cao chừng ba, bốn phân, rộng đủ cho bốn thằng nhỏ-thỏ ấy đứng, xung-quanh có bát hai ba cái thang gì đó đang chúng nó thương giăng, rồi lại có một người (chắc cũng là ông cồng, ông nghe gì đây!) đứng phủ-bủi cồng tôi một hồi lâu, tưởng khi cũng là lời châu ngọc, chỉ đó, song tôi không hiểu gì hết. Trước khi diễn-thuyết người ấy lại la lên ba lần rằng: *Langro dehu-*

Lầu mai vừa tức còi srong, (6)
 Mả-Sinh giục già vôi-vàng ra đi.
 Đoan-trường thay lúc phân-kỳ, (7)
 Vó cu khấp-khênh, bánh xe gặp ghênh.
 Bể ngoài mười dặm trường-dinh,
 Vương-ông bảy tiệc tiến-hành đưa theo.
 Ngoài thì chủ khách dập-dầu,
 Một nhà huyện với một Kiêu ở trong.

Sớm mai, trên lầu vừa nghe tiếng tác còi srong, thì Mả-giám-Sanh thức giục vôi-vàng giục già ra đi.
 Ôi! Đoan-trường thay cho lúc phân-kỳ Vó ngựa cũ thì khấp-khênh còn bánh xe lại gặp-ghênh.
 Vương-ông có bảy tiệc tiến-hành đưa theo cho hết bề ngoài 10 dặm trường-dinh rồi tới bể ngoài 10 dặm trường-dinh.
 Ngoài đường thì là chủ khách đi dập-dầu, còn trong xe thì chỉ có một nhà, huyện (mẹ) của Kiêu với Kiêu mà thôi.

bởi là giận dữ lắm, giận hung lắm. Lại có tiếng ríng bởi có nghĩa là: ríng rầm lồm.
 (3) Quyền-sinh. — Liều sống, quên sự sống. Trong Châu-dương thiên có câu: *sanh vương liêng, tử vương quyền*. Nghĩa là: Sống thì thương nhau, chết quên nhau.
 (4) Truy nguyên là tìm cho ra cặng cội, mỗi mang.
 (5) Gáy soi. — Gáy rần như là nước

Kiểu nghĩ đi rồi nghĩ lại cũng một mình, cho đến canh năm gà gáy sáng. Vừa nghe tiếng còi srong thì Giám-Sanh thức giục tức hồi sửa soạn lên đường. Thăm thay cho lúc chia phôi! Kê ra đi giọt-ngọc ngồn ngang, người đưa đón giòng-châu là chắt. Cuộc bi-ly cũng là sự thường chẳng cần nói mọi người đều rõ biết.
 Kiêu gần gương lên xe cồng mẹ mà lên đường. Xe ra đi, ngựa bước chon

thấp chơn cao, còn bánh xe gặp-ghênh lúc lắc lăm như giục cơn buồn.
 Còn hai bên, bà con theo đưa đón dập-dầu, chào chào hỏi hỏi rần rần rõ rõ. Tội nghiệp cho Vương-ông, lụy lụy sắp đặt một tiệc tiến-hành, thuê người gánh theo đưa cho đến trường-dinh, bày ra ăn uống.
 BIÊN TÍCH
 (1) Bởi-bời. — Tiếng Bắc để chữ: *nhieu lồm, dữ lồm, lung lồm, Giận bởi-*

san. Kể đó có đầu chừng năm chục người trong bọn chạy lại chặt giầy cột đầu tôi, nhờ ấy tôi mới dấy đầu quabên được mà nhìn bộ-tịch chàng diễn-thuyết đó. Chàng ấy tuổi độ nửa đời người, tấc cao hơn ba người bộ-bạ va. Trong ba chú bộ-bạ thì có một chú hình bằng ngón trỏ tay tôi theo sau phở áo, còn hai chú kia đi hai bên đỡ-chũ. Chàng diễn-thuyết coi bộ cũng là lợi-khẩu, chắc là ngôn-ngữ như lưu, khi thì tỏ dũa hăm-dọa, dữ-tợn, lúc lại to-nhỏ khuyên-lơn, cũng có chỗ bỏ giọng thương-yếu, cũng có hồi làm màu kính mến. Tôi cũng lấy lễ đáp-từ, mà tôi ra đầu nhiều hơn là mở miệng, vì tôi rết có nói cho lắm nó cũng không biết gì mà nghe. Vậy tôi mới ra đầu nói tôi đói bụng lắm, mấy ngày rồi không cơm cháo chi hết. Tôi lại chỉ Trời làm chứng.
 Người thường nói: Đói năm eo mà lúc ấy nếu tôi nằm eo là phải chết đói mà chớ! Nên chỉ tôi phải ra bộ tịch,

nhân mặt nhiều mây làm (tướng) yếu-đuôi gần chết rồi chỉ miệng mà xin ăn. Người này, trời giúp sức mà cũng không biết chừng lại sợ mạng tôi chưa dứt chẳng, chừa từ của bọn người nhỏ-thỏ là chàng diễn-thuyết khi này hiểu ý tôi, bèn ra lệnh cho vật thực đến. Chừng bọn ấy mới bắt thang lên mặt tôi, rồi khiến đưa lên để vào miệng cho tôi ăn. Tôi xem thì biết là thật thú nấy, thú nọ tôi sợ ý đánh mũi mà không biết được là thật thú chi. Có một thứ dúi con chỉ không biết giống hình như dúi trâu của mình mà ướp nấu rất thơm-tho, nhưng chẳng phải lớn; ước bằng cánh chim chắt-chiện của mình. Chúng nó đem dát cho tôi ăn, mỗi lần ba bốn dúi như vậy lại với vài ba đ bính-mi, ở nào ở nấy bằng trang viên đạn súng nhỏ bắn chim. Chúng nó thấy hình-vóc tôi bề-bộn coi bộ thì để lấy làm lạ rồi, thêm vì gặp tôi ăn lớn miếng mà lại thực đa, thế chúng nó lấy làm kỳ-quái hơn nữa.

Ăn rồi, tôi mới ra đầu đòi uống. Chúng nó hiểu được, lại tuy chúng nó mong mình người chớ dấy trí, biết rằng bọn ăn nhiều lý nào mà uống ít, nên chúng nó lật-đặt lựa một thùng rượu lớn hơn hết hệ-bại lảng đến khui ra cho tôi uống. Tôi ực có một hớp đã vào thùng rượu vì thùng ấy lớn chừng bằng một cái ly nho-nhỏ mà thôi. Rượu này mùi nó mừng-tượng rượu chất thượng hạng, song có vị ngon hơn một thì. Chúng nó thấy tôi chưa đã khác, lại lảng đến thêm một thùng nữa mà tôi uống cũng như không. Tôi lại sanh chuyện đòi thêm, nhưng mà rượu kho đã hết.
 (Sau sẽ tiếp theo)
 TRẦN-PHẬT-VĂN.

sỏi nghe ã ão vậy. Đây tôi tưởng là tăng vận nên phải dùng vậy, chớ tiếng nước sôi mà đôi càng tiếng gà gáy không lấy chỉ làm xức.

(6) *Cát-sương*. — Gân sáng, trên lều cạnh thời còi vì tác dụng động cơ trong an nhiên, nên tác còi sớm mai dường như tác còi cho sưng xuống mới có tiếng còi-sương này.

(7) *Phấn-kỳ*. — Chia đường nhau, kò đi người ở. Hay là hiệu rằng: Ngà ba đường cũng được.

(8) *Trường-đinh*. — Nhà trạm để cho hộ-hành nghỉ chơn. Tuy bên Tàu, đời nhà Hán, ở dặm chỉ một cái trạm kêu là *đinh-đinh*, 10 dặm chỉ một cái nữa kêu là *trường-đinh*.

(Sau sẽ tiếp theo).
TƯỜNG-MINH-ĐIÊN

Đức tụng Nhị-thiên

Nguyên con gái tôi có chồng 14 năm rồi mới có thai. Đến ngày 28 avril 1917 về nhà bảo-sanh Bentré sanh được con trai mạnh giỏi. Con nó thì không được mạnh: rất, nó trái trắng và đau bụng chót đĩnh. Bụng 15 bữa thì tôi đem về, chứng đau bụng càng ngày càng nhiều; nước tiểu đầy điều trị, người nó lại huyết, kò đả tại khi hươ; nó uống thuốc đã đủ mà bệnh càng thêm chớ không thấy giảm. Tôi mới rước ông Lê-xuân-hành là lương-y nhà thương Bentré coi đễ rằng: Bệnh tại tử-cung, phải đem về nhà thương đặng mổ thì cứu mới đặng, bằng không mổ thì thôi chớ không có phương chi cứu đặng. Đến ngày 4 Juin tôi đem về nhà thương cho qua thầy Davy coi cũng đễ bệnh tại tử-cung, song chưa giảm u ở vì bệnh yêu lắm, phải đợi uống thuốc ít ngày cho lại sức mới giảm u. Quan Thầy định đến 5 giờ sáng ngày 9 Juin thì mổ; chứng mổ rồi đem lên giường nằm thêm thiệp, trong miệng thì tro nước móm nước miếng ra, qua 11 giờ trưa thì tỉnh lại, đến 3 giờ chiều phát lạnh rung, mặt mày tay chơn tái xanh, miệng t-i nghiêm ngặt và óc nước miếng ra, rồi thấy chớ thuốc làm lại. Qua ngày sau trái trắng mọc ra đầy mình.

Từ đó đến nay hai quan T-ây An còn điều trị, mấy bà-phước và mấy thầy điều-dưỡng đều thương xót, nhất là thầy Huỳnh, công dày khổ nhọc. Đến nay đã được một tháng rưỡi rồi bệnh đã lành mạnh như cũ. Thiệt mổ bụng là việc cũng có một phần may đến vì in phần rudi, nay mà lành mạnh được thiệt là phước, ơn đáng ngợi tái sanh, nên tôi có tặng ông Davy một tấm biển thiệp vàng như vậy: « En souvenir de ma vive gratitude pour

avoir sauvé la vie de ma fille. » và tặng ông Thầy Hano một tấm « Công đồng tái tạo. »

Nay tôi xin in chuyện này trước là cảm ơn số y-viện, sau xin bọn thiếu-siêu nam nữ phải cẩn thận khi giao cấu, khi thai sáng, lúc kinh kỳ; Thận chí, Thận chí.

LÊ QUANG-HOÀ
Chef du canton de Minh-dạt
PENTRE

NHỊ-THIÊN-ĐƯƠNG

PHARMACIE ASIATIQUE
38, Rue de Canton - Cholon

Tiệm chính ở tại Quảng-đông, đ-ng Lương-g-y Vi-lê-Sanh chố ra.

Sưu-Độc-Linh-Được

(THUỐC TRỊ BỆNH TIÊM-LA)

Bệnh Hoa-liêu là một mồi giặc lớn trong đời văn-minh thế-giới, hề mang lấy nó, ăn chông hiểm-gon, ngũ không yên giấc, ấy là một giặc, bệnh rất hiểm, rất độc, cho nhữ-quần xã-hội. Bởi vậy cho nên từ xưa đến nay những anh-tùng hào-khiet, có nhữ người vì nó mà phải bỏ mình cũng tuyệt giống hoặc di truyền lại cho vợ con, ấy cũng đều tại đặng làm phương thuốc.

Chớ như tiệm tôi đây, từ ra làm thuốc đến nay, vẫn trị các bệnh Hoa-liêu cũng đã nhữ, g- khắp trong thế-giới, cho nên mới thấy đặng nhữ cái mồi tẻ mà nghiêm ra. vì có nhữ thầy trị bệnh Hoa-liêu thì hay đặng nhữ vị Bả-đậu-sương mà xỏ cho mạnh, hoặc đặng vị Thủy-ngân mà đặng xuống, như vậy thì chẳng những à hại thân mà lại không còn sanh con nữa đặng, ài phải tuyệt giống tuyệt nôi, cái sự hại ấy rất to. Và chớ g- xỏ cái độc mà nó vào mình, thì nó cứ vào theo mấy nơi mạch máu, chớ không phải là ở hết một chỗ, nếu xỏ như vậy mà xỏ ra mấy nơi mạch máu trong cả châu-thiên đặng sao? Bất quá là lúc cái nhiệt độc nó đương hành mà cho xỏ ra, hoặc cho nó hạ xuống, đặng mà làm cho bình giảm xấp thời đó mà thôi, chớ nói lảnh chỏ-độ- ấy hay là mạnh trong mình một hai tháng thì là lảm to lảm đó.

Bởi tôi xét rõ các cơ-ý, nên phải tìm các phương hay và hiệp với các ông Lương-y đặng nghiên cứu các chứng bệnh ấy mà chế thử thuốc này ra đây, đễ mà cứu người và giúp đời, vì lại làm thuốc cũng là hòa-bình, không nưn cũng không xỏ làm, bệnh nặng thì n-đi ngày xỏ hai lần, còn bệnh nhẹ thì n-đi ngày xỏ một lần, không đ-ua bụng, cũng như thế người mạnh lại đ-ua vào các nơi mạch máu mà đuổi các chứng độc, hoặc theo mô hỏ, hoặc theo đường tiêu-tiện, hay là hơ thử mà ra. Dầu cho người không phải bệnh Hoa-liêu mà uống nó, thì nó cũng làm cho huyết dịch sạch sẽ, ăn đặng nhữ, ngũ yên giấc và sức-đ-ua-mạo-sá-g- tăng, tinh-thần khỏe khoắn.

Chú trị các chứng bởi bệnh Hoa-liêu kể ra sau này:
Phong thấp đau xương,
Tim-la lở loét,
Đau bệnh lở-xoài,
Huyết khô huyết độc,
Giết độc lỵ lỵ,
Hạch nơi chỗ độc.

Bán thân bất toại,
Đương-mai nước mục,
Ưng thư nhọt gú,
Lát voi lát đồng tiền,
Vỏ đanh thủng độc,
Các chứng độc ngoài da.

Như ai có bị mấy chứng bệnh này thì xin đ-ua có tiết t-ên, bấy mua mà uống, vì thuốc này trừ còi nọc chông còn tái đ-ua lại nữa. Cách dùng: Mỗi bữa sớm mai uống thuốc nước một muỗng, và tối trước khi ngủ một muỗng. Còn thuốc hươ, uống mỗi lần ba muỗng sau khi ăn cơm trưa và tối, phải tắm mỗi ngày một lần và phải ch-ua đ-ua, đ-ua sống sít.

Mỗi ve thuốc nước và thuốc hươ là 3.00

DENTIFRICES THUỐC ĐÁNH RĂNG THUỐC NƯỚC, THUỐC SÉT, THUỐC BỘT HAY LÀ XÀ-BÔNG CỦA CÁC CHA BÉNÉDICTINS DE SOULAC

Đấu xảo tại Paris năm 1900, được bằng-cấp trật-phẩm
Thuốc này chánh là thuốc người Langsa bào-chế, tốt hơn các thứ thuốc đánh răng dùng thườ nay.

Thuốc đánh răng thương-hạng này, làm cho răng sạch-sẻ mà trắng trong, diệt cả loại vi-trùng, sâu răng, khỏi bị siết ăn, đường nướu và miệng đ-ua tinh-khiết luôn. Mùi thơm hát-ngát. Thuốc nước này các vị ghiên nên dùng mà sùng miệng.
Thứ thuốc sét và xà-bông đ-ua trong ống thiết nên dùng làm.
Cà và Đại-Pháp, cà và Toàn-cầu, chẳng có thuốc đánh răng nào quí hơn và rẻ hơn thuốc này.

Lời rao chỉ yếu

Từ ngày Đại-Pháp ra luật ngưng cầm đ-ua đ-ua của Đức và của Áo đến nay, kể từ ngày 23 Decembre 1914 và 3 Janvier 1915, thì hai thứ thuốc đánh răng hiệu « Odol » và « Kalodent » đã bị nhập kho rồi.

Muôn cho người-mua khỏi lảm, vì sự ngoại-bang trao đ-ua giã vào đ-ua của Langsa, chúng tôi xin biên rõ ra đây hai hiệu thuốc đánh răng của Đức và Áo nói đó:

Odol. — Déposé par la Société Lingner Werke Aktiengesellschaft, à Dresde (Allemagne).

Kalodent. — Déposé par la Société KK Landes Privilegierte Milly Kersenseifend und Glycerin Fabrik, von F. Sarg's Sohn et Co., à Vienne (Autriche).

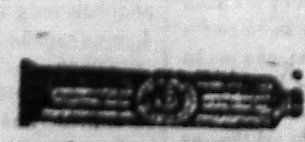
Người Đại-Pháp và người Annam phải biết rằng hai hiệu thuốc đánh răng đó là đ-ua của kẻ nghịch.

ÉLIXIR DENTIFRICE

PÂTE OU SAVON DENTIFRICE

PÂTE OU SAVON DENTIFRICE

POUDRE DENTIFRICE

HÔTEL DE FRANCE
NAM-VIỆT KHÁCH-LÀU
 157, Rue Catinat, SAIGON

Lâu nay ai ai cũng biết chỗ nhà Hôtel de France là một cái lầu ba tầng cao lớn ngay ngã, nay cải hiệu lại là « Nam-Việt Khách-Lầu » có 63 cái phòng rộng lớn sạch sẽ mát mẻ vô cùng, để cho lữ-châu chư-quân-tử nghỉ ngơi trong khi có dịp phải đến Saigon. Phòng thì phân làm hai hạng: Hạng nhứt và hạng nhì. Lại có sấm phòng riêng rộng rãi, để cho vị nào có đám tiệc con theo đông, ở chung một phòng cho thuận tiện. Hoặc có muốn giải lao, thì có sẵn các thứ rượu tây ngọt ngon tiêu bô. Bằng muốn dùng cơm hoặc Tây hoặc Nam, thì bữa-hiện cũng sẵn lòng tiếp đãi.

Phòng cho mượn ngày thì từ 1 \$ 00 đến 1 \$ 50. Nếu vị nào muốn mượn tháng, thì từ 15 \$ 00 đến 20 \$ 00. Các xin chú ý ông chiếu cố, đến nghỉ thì một phen, chào sao chú ông cũng vui lòng tại chi.

OVERLAND-LOCATION-GARAGE
SAMY RAMA

Hàng xe hơi cho mượn
 ở tại đường Cây-mai số nhà 48
 CHOLON

Nay tôi có lập một hàng xe hơi kiểu Hus-ký, hiệu Overland thiết mới tinh hảo, sạch sẽ và tốt lắm, để dùng mà nhân du rất đẹp. Lữ-châu chư-quân-tử có dịp chỉ lên đến Saigon và Cholon, nếu muốn thâu lương gạo 10m phong-cảnh, chẳng luận đi gần hay xa mà muốn mượn xe hơi, thì xin hãy đến hàng tôi mà thương nghị, thì cho mượn giá rẻ vô cùng. Liệt vị nếu tưởng tình tốt, thì tôi cũng vui lòng tiếp đãi.

SAMY RAMA chủ-khải.

Đồ-trạch-Sanh, Đại-du'ôc-phòng
 7, Quai de Minh-hương 7
 CHOLON

Tiệm bán chè thuốc theo cách Langsa, có trữ đủ các thứ thuốc danh tiếng bên phương Tây và Trung-quốc, chẳng thiếu món chi, nay bán hiệu mới chế một thứ thuốc sây, thơm tho ngọt dịu, bình nó giảm trừ cá-u, đưng trong hộp theo kiểu sau đây, để trừ các chứng bệnh ho, đau họng và sắng, uống nó thì ngủ ngon, thiết là một thứ thuốc trị đau họng nhứt, chẳng luận lớn nhỏ, đều dùng được cả. Xin quý vị có mua thì phải coi kỹ, kẻo lầm đó gi.

PNOM-PENH BAZAR
TRƯỜNG-XUÂN

Tại xứ ta, người Tàu và Ấn-độ chẳng phải bán rong những hàng hóa nước họ đem qua, phần nhiều mua của các hãng tại Saigon. Đây bán hiệu để làm đến gốc cội (chính các nhà công nghệ) hàng ngoại-quốc mà sẽ lợi cho họ, kẻo để chín năm trôi. Nên kính tỏ cho chư vị rõ: ai muốn sử vật chi, hay mua một ít món hàng kiểu như vật mới chế (art. nouveautés) đem về bán thử coi, rồi sau

sẽ mua nhiều, thì bốn hiệu cũng (tính giá sẽ gửi contre remboursement cho. Ngòi viết « Sans rivale » hình giống thứ Sergeant-Major, mỗi hộp 144 ngòi - 12 hộp 6 \$ 70 - 144 hộp 77 \$ 00. Crème đánh giấy đen và vàng, 12 hộp nhỏ, 0 \$ 43 - 12 hộp lớn 0 \$ 75 Sách mới « Tinh-Hải-Nhứt-Trích » (chuyện đời nay) trọn bộ 2 cuốn mỗi cuốn 0 \$ 30. Ngòi viết « Sergeant-Major » mỗi hộp 100 ngòi, 12 hộp 6 \$ 60.

LY-NHƯ-DU,
 24-25, Quai Piquet, Phnom-Penh.

ĐÔNG ÂM TỰ VỊ

Có phụ thêm những chữ không phải đồng âm mà khó viết.

DICTIONNAIRE DES HOMONYMES ANNAMITES
 Accompagné d'un appendice comprenant tous les mots difficiles à écrire
 PAR
Nguyễn-văn-Mai
 Professeur d'Annamite au Collège Chasseloup-Laubat
 Membre du Comité de Perfectionnement de l'Enseignement indigène en Cochinchine.

Trong sách này có đủ những chữ khó viết, hoặc chữ đồng âm cùng chữ không nhằm đồng âm, mà phải viết hỏi hay là ngã, hoặc viết đ hay g ở trước, ở tay là t có g hay là không g ở sau.

Nhơn có lời châu thị của quàn Đốc-học chính, ngày 31 Aogst 1916, dạy rằng: « Bên các khoa thi tới đây, thi trong những bài học về tiếng Annam quan giám khảo chằm chằm hết sức nghiêm. Vậy nên tới ngụ ý đơn bản này, nã ỡ hữu giúp các trẻ viết chữ quốc-ngữ cho đúng theo Tự điển Génibrel và Paulus Của. Hễ có nghi ngại chỗ nào, lật quyển này ra mà coi, thì viết không sai.

Bán tại tiệm Quỳnh-Mỹ, 20, rue Amiral Courbet (Chợ Bến-thành mới) và các nhà in và bán sách Annam tại Saigon.

Tiệm thợ bạc
TRẦN-THÀNH-KIỆT DIT BA-CÁCH
 ở tại đường TRUY-TRINH, số 192
 (192, Rue des Marins, Cholon)

Kính công như quý-ông qui-bà đồng ý: Nguyễn tôi dọn là thợ-bạc tại đường Thủy-bình, số nhà 272, đã hơn 10 năm, nhờ ơn quý-ông qui-bà có cệp. Nay tôi dời xuống gần gara xe lửa lớn cũng đường Thủy-bình, số nhà 192, mở ra rộng rãi và sạch-sẻ, tôi lại chế ra những đồ mỹ-trang bằng đồng và bằng vàng nhiều kiểu, nhiều cách mới theo như kiểu Langsa, khéo lạ vô cùng. Vày quý-ông qui-bà có đi đâu tiếp đường, xin ghé lại tiệm tôi mà chơi, trước là giúp cuộc công-nghệ trong xứ ta cho mau tiến-bộ mà mang, sau nữa giúp tôi là bạn đồng-bang cuộc kinh doanh cho mau thành tựu.

Nay kính
TRẦN-THÀNH-KIỆT DIT BA-CÁCH
 Bijoutier. — Chợ-lớn.

QUỲNH-MỸ
NGUYỄN-NGỌC-CU
 Số 20, đường Amiral-Courbet
 (CHỢ BẾN THÀNH MỚI SAIGON)

Gạo, than, củi, nước-mắm, tằm, cám, trà-hột, trà-tàu, thuốc hút cũng các vật dùng khác.

Nước mắm Phú-quốc ngon thượng hạng

Tiệm này bán rong nước-mắm ở tỉnh Bình-thuận; không bán nước-mắm làm tại đây. Mua vật chi, hoặc sai đến hàng phố, gửi giấy, thì có kẻ đem đến nhà chẳng sai. Nay tôi lại có dọn chỗ ăn chỗ nghỉ sạch sẽ tử tử. Muốn dùng cơm tờ bữa ăn, hay là muốn dùng cơm thúng cũng được. Lại có chỗ nghỉ ngơi thong thả xin chú ý ông ghé chơi một phen thì biết.

怡 A-KONG 生
 Tiệm may ở tại đường Duperré, số 87
 SAIGON.

Tiệm tôi lập ra đã 45 năm rồi, từ ông già tôi lập đến nay, tôi thế cho ông già tôi, may đủ các thứ quần áo theo kiểu Langsa và kiểu Hồng-Mao, hoặc nỉ hoặc vải bố Tây đủ các thứ. May đã mau mà giá lại rẻ hơn các tiệm khác. Xin chú ý ông hãy đến tiệm tôi, đặt thử vài m' n, thì tôi cũng sẵn lòng tiếp đãi tử-tử.

A-KONG kính cáo.

Tiệm khắc con dấu
NG. CHI-HÒA
 GRAVEUR
 AMIRAL-DUPRE SAIGON

Kính trình chư quý vị tôi có lập tiệm khắc con dấu đồng và mù thung (timbre cuivre et caoutchouc) bằng đồng, chạm mô bia đá chạm thạch đê mã (pierres tombales), lại có họa hình chạm dùng đủ kiểu vân vân. Chư vị muốn dùng kiểu nào xin gửi thư cho tôi thì tôi sẽ hết lòng làm cho vừa ý và tính giá thiệt rẻ, tôi rất đội ơn vô cùng.

Vente d'articles du Tonkin
 Có bán các thứ hàng bạc, lụa-xuyến, the, lỉnh, hàng-sa, lụay lông, đồ đồng, đồ thau, vân vân.

NGUYỄN-CHI-HÒA
 GRAVEUR
 42, Rue Amiral-Dupré. — Saigon

TIỆM
Trương-văn-Hanh
SADEC

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lỉnh thấp mượn đèn khí đá (carbure) theo cuộc quan, hôn, sơn, tể, kỹ-yêu, Tân-gia, hạ-thọ. Khẩn đen bằng nhiều tây tốt thượng hạng, bán mới và bán lẻ vỏ ruột xe máy hiệu Michelin.

Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gửi thư cho tôi, tôi sẵn lòng kỹ lưỡng gửi contre remboursement nghĩa là đóng bạc tại nhà thơ mà lãnh đồ.

Hoặc muốn biết giá đồ trước khi mua thì tôi sẵn lòng cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ Prix-courant.

TRƯƠNG-VĂN-HANH,
 chủ-khải.

Thời-sự cảm-nang

Cuốn sách hiệu là « Thời-sự cảm-nang » của quan huyện Nguyễn-văn-Cửa đã in rồi, sách rất hữu ích, mỗi người đều dùng được. Lữ-châu chư-quân-tử, vị nào muốn mua, xin gửi thư cho M. Nguyễn-văn-Cửa, rue Viénot, 52, Saigon (Halles-centrales), giá mỗi cuốn bán tại Saigon là 2 \$ 50, còn gửi đi xa thì là 2 \$ 70 tính về tiền số phí gửi theo nhà thơ vì cuốn sách kỳ dày lắm, nặng cân, nên gửi phải tốn nhiều tiền.

Có gửi bán tại tiệm:
 MM. BÙI-QUANG-NHO ở Bentré,
 TRẦN-VĂN-TUYẾN ở Vinhlong,
 mấy tiệm sách ở Saigon đều có bán.
 N. C. M. Đ.

CAFÉ RESTAURANT
45, rue Amiral Courbet
SAIGON

Kính công chư quý ông qui thấy đứng
rõ:
Nay tôi mới lập một quán cơm Tây tại
đường Amiral Courbet số 45 Saigon
ngang nhà Khách-sạng Nam-đông-Hương,
có đủ đồ ăn và bánh mứt cùng đồ điểm
tâm ngon tiêu bổ. Cái xin chư ông, có
đi đầu tiệm đường, ghé quán tôi chơi, tôi
sẽ làm cho vui lòng đẹp ý chư ông.
SAU HOAN; cần khải

TIỆM HƯƠNG THAI-BÌNH

ở 241 đường COLONEL SOUTONNET số 150
Ngang nhà giấy xe lửa Nghĩa và Điện-hòa
SAIGON

Tiệm tôi có bán đồ thờ hàng Tàu và
hàng Bắc, cốm-chén, cốm-xá, tước-lông,
vân, nho, xuyến, lỉnh, vân vân, có đủ
thứ rượu Tây, bán sỉ và bán lẻ, có đủ
thứ bánh hộp, đồ hộp và đồ gia vị,
thuốc sát và y-được Langsa.

Liên vị tôn-tướng công qui-khách trước
khi lên xe, xin ghé lại tiệm tôi, hoặc
đồng rượu giải lao, hoặc uống café hay
là nhấm-nếm mà chờ xe chạy, tôi đã sẵn
sẵn chỗ ăn cỗ ngồi rất nên tình khỉ, tôi
xin đồng-bang chiếu cố, tôi cảm bội
chàng chàng.

Mai-vân-Luộc.

Một việc đáng khen

Bấy lâu nay thấy bạn ta chỉ có lập lò,
rất vì dấn-sườn làm chỉ thì làm này vậy
thôi, chớ chưa thấy ai bày tiệm bán đồ
nữ-trang như này tiệm của khách kiều-
cư này. Từ ngày M. lấy khố là người
cái có khí dấn, đứng khố dấn ra mà
lập một tiệm bán đồ nữ-trang rất lớn,
lập thêm đồ làm khéo lạ theo kiểu cách
đương thời mà đua tranh mỗi lợi với
khách kiều-cư. Nhờ đó mà ngày nay người
Annam ta thấy việc làm phải, nên cũng

đua nhau, lập tiệm nữ-trang tại Saigon
và Cholon hơn 9, 10 tiệm, trong Lục-
châu cũng được bộn rồi. Tôi nhận thấy
vậy thiệt có ý mắng thắm cho đồng-bang
ta, nay coi thể đã môn m n t n bộ ít
nhiều, lại công khen cho M. Bấy Khố có
chỉ mở đàng, cho đồng-bang ta bước tới.

C. B.

Lời rao

Kính công tôn bằng quan khách được
hay: Nhà ngủ hiệu Dươn-Huá-Viêm-
Phái, ở đường AMIRAL COURBET, môn
bài 13, Saigon, phòng vệ sạch sẽ tinh
anh, đã rộng rãi mát mẻ, mà giá tiền rẻ
hơn; lại gần ga chánh Saigon, rất tiện
bổ cho quan khách tới lui, xin rộng lòng
thi ân một chuyến thì sẽ rõ trong tiệm
chúng tôi là hiền khách sẽ là thế nào.

ANTOINE BÀU đơn kính.
N° 53, Amiral Courbet.

TIỆM HỌA-CHƠN DUNG
VÀ KHẮC ĐƠN DẤU

MỸ KỸ

ở đường TURE số 10,
Ngang nhà HÀNG MOTTET Saigon
Kính công, công qui khách được hay tại
tiệm tôi có làm má đá bằng đá cẩm thạch
đá xanh Tonkin có đủ các thứ kiểu.
Có khố con dấu bằng đồng, mủ thùa
bằng cây, chạm bản đồng cũng họa-điều
thảo-mộc theo là nhân hiệu vân vân....
Mộ bia chạm bản đá cẩm thạch.
Có thợ họa chơn dung nhảm hình
người mà vẽ bằng dầu sơn vô bổ, nước
thuốc, mực Tàu, viết chỉ than, họa bằng
lụa, và tranh họa sơn thủy.
Articles de Tonkin et chinoiseries en tous
genres. TRƯƠNG-NỢC-GIU cần khải.

E. POURTOU

Đường Amiral-Dupré, số 33 đàng 39
SAIGON

Bầu rượu chất đỏ trắng hiệu Mécóc, hiệu
Bordeaux, hiệu Bergerac, hiệu Fronsadais,
hiệu St-Emilion, hiệu Beaujolais, và hiệu
Bourgogne.

Có phân giải rõ ràng chứng cứ, rằng không có
phá rượu mạnh, si muốn tranh bán không nổi, vì
rượu tốt mà giá lại rẻ.

BỒN HIỆU SAI TRÈ ĐEM ĐỀN NHÀ

Bầu hiệu có làm tờ giao kèo với sáu chủ vườn
lâm rượu có trồng tại xứ Mécóc, và bảy chủ
vườn có danh ở xứ Hordelais. King Féralé
Goudron Robert khai vị tiêu có danh và hiệp
thảo pháp vệ sinh hơn hết.

Rượu Sam-banh, rượu bọt chỉ Sam-banh, rượu
chất, thượng mỹ tiêu hiệu Bordeaux, hiệu
Bourgogne và rượu ăn bữa rượu nhậu nhâm.

TRONG LỤC CHÁU AI MUỐN MUA SẼ GỞI ĐƠN CHO
SOME CẢM MUA NHỮNG CHỤP TIỀN SỞ TẠI

NAM-HÔNG-PHÁT

KHÁCH SANG

ở đường Boulevard Bonnard, số 106
ngang Ga xe lửa nhỏ Saigon-Corap,
tại chợ mới Saigon.

Bầu rượu tây và sữa xe máy, đến essence và
đơn alcohol.

Có cho mượn phòng ngủ sạch sẽ rộng mát,
giá rẻ.

Quý-quan, Qui-khách ở xa muốn mua hết của
vật chi thì tôi mua giùm, niệm kỹ lưỡng ghi
tới chỗ ở máy ông.

HỒN-NÚT-KI.

Nghĩa-hòa-Nguyên

Tiệm may ở tại đường TURE, số 20
ngang nhà hàng Mottet, Saigon.

Tiệm tôi lập ra để học-mười năm rồi, may
đồ các thứ quần áo theo kiểu Tây, hoặc m hoặc
vải bố Tây ch thổ. May đủ màu mà giá lại rẻ,
xin chư Quý-ông hãy đến tiệm tôi, thì tôi cũng
sẵn sàng tiếp đãi từ từ.

PHƯƠNG-DỊCH cần cáo.

VUA LƠN TRỪ BỒ VẬT THỰC

NHỮNG NGƯỜI KẾ NGHIỆP MING MOTTET và công-vi

H. BLANC và HAUFF

Đường CATINAT, SAIGON

Rượu nho đỏ và trắng (thắng và ra ve)

MAISON FONDÉE EN 1828

Perrier

GRAND PRIX ST. LOUIS 1904

Nước PERRIER

Như Soda, mua nguyên thùng
và ve, ve lớn, ve phân nửa và
ve góc tư.

Sữa hiệu CON GẤU

Sữa tươi tốt như mới nhự ra

SỮA ĐẶC NGỌT CONDENSÉ

Sữa đặc không đường condense

Vàng sữa béo lén

Sữa bò hiệu CON GẤU tại hành Suisse làm ra

Giấy hút thuốc hiệu CHAUVÉ-SOURIS

Mã 214 chữ hiệu UNDERVOD, viết rõ ràng hơn.

Bijouterie Saigonnaise

TIỆM MINH-THÀNH HÒA BÁN ĐỒ NỮ-TRANG
25, Rue Schroeder, 25 - Saigon

Kính lời cho lục-châu chư qui-khách
đứng rõ: Nay tôi có mở một tiệm bán đồ
nữ-trang theo kiểu kiêu-thời, rất nên
sinh đẹp, ở tại chợ Saigon đường Schroeder
số 25. Khi trước tôi có lập tiệm bán đồ
nữ-trang ở Chợ-lớn, đường Thủy-bình
(Rue des Marins) số 184, tục danh là hàng

cháo-mái, nên tôi thường hiểu ý qui-bá
qui-có ưa-dùng đồ nhẹ nhàn và hué-mỹ.

Từ khi tôi mở 2 căn tiệm kỳ đến nay
cũng như ưa qui-bá chiều cổ cho người
đồng-bang nên việc, tôi rất cảm ơn, ngày
nay mà trong lục-châu hiệp-hùng, lập tiệm
bán đồ nữ-trang như tôi thì tôi lấy làm
vui mừng cho các ông và cầu xin cho các
ông cho mau thành tựu.

Nay kính,

Minh-vân-Luộc đi Bít-khố.

Ông Lê-vân-Vô

Là Lương-y cựu của Nhà-nước, học tại
Đại-lâm-y-viện bên tây (Alger) đã có coi
chăm nhà thương bên tây và Annam được
35 năm. Trị đủ chứng bệnh trong nước
Nam. Ai muốn uống thuốc xin tới tại
nhà ở Dakao, đường Paul-Bert số 43
ngang rạp hát của ông Đốc-phủ-Kiệt.

NHÀ IN VÀ NHÀ BÁN SÁCH
J. VIẾT

59, rue d'Ormay - Saigon

Nhà in này lập ra đã hơn 10 năm rồi,
in đủ các thứ các kiểu, có lãnh in đồ tại
kho sách Nhà-nước và các Sở Tham-
biện. Có đóng bla sách đủ kiểu, rất
khéo rất đẹp. Có in đủ các thể thiệp
quan hôn tang tế, nhiều kiểu nhiều màu
hoa hoè ruy rờ, mà vàng óng đẹp. Vay
xin Lục-châu chư quan-tử; có cần đóng
viết chỉ, hãy đến tiệm tôi, tôi đã làm mau
mãn mà tính giá lại rẻ. Tiệm tôi cũng
có bán đủ Thơ, Tuồng, Truyện, Sách.

LỜI RAO CÁN KIẾP

Luôn dịp tôi kính cho Lục-châu chư
qui-ông rõ nhận tôi thấy đương thời
buổi này mấy nơi rầy bói xa chôn thị
thành, ít có thấy thuốc hay, cho nên có
nhiều khi người ta rồi bị bệnh gấp ngặt,
không biết thấy đâu mà rước cho kịp,
phải bị hiểm nghèo. Nay có ông Nguyễn-
thanh-Hung ngự ý mà làm ra một cuốn sách
hiệu là: KINH NGHỆ LƯƠNG THUỐC,
NGOẠI KHOA CẤP CỨU, có phụ thêm nhiều
bài thuốc nam, cứu cấp rất thần hiệu, để
giúp đồng bạn trong cơn nguy cấp.

Vay xin Liệt-vị hảo tâm mua lấy để dành,
hoặc trong xóm có ai rồi bị bệnh hiểm
nghèo, coi theo đó mà cứu người, kỳ
công là một đức đại hữu tâm đức.

Định giá mỗi cuốn là..... 0\$50

Lục-châu quan cố, như vị nào muốn
mua xin có gọi thơ cho nhà in tôi, hiệu
là: J. VIẾT, rue d'Ormay, Saigon.

J. VIẾT cần khải.